

Številka: IPP 007-701/2013/103

Ljubljana, dne 3. 12. 2013

EVA: 2013-1611-0087

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/2005-UPB1, 109/2008, 38/2010-ZUKN, 8/2012, 21/2013, 47/2013-ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na svoji seji dne pod točko sprejela sklep:

- Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o Slovenskem državnem holdingu (EVA 2013-1611-0087) in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga sklepa:

- Predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica
- mag. Aleksander Nagode, vodja Sektorja za upravljanje javnega premoženja

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora: /

- dr. Uroš Čufer, minister za finance,
- mag. Mitja Mavko, državni sekretar,
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka,

- Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica Direktorata za javno premoženje in finančni sistem
- mag. Aleksander Nagode, vodja Sektorja za upravljanje javnega premoženja.

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA
--	----

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov: /

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se uvrstitev gradiva na naslednjo redno sejo Vlade RS.

Sprejetje Zakona o Slovenskem državnem holdingu je nujno, da se preprečijo negativne posledice za delovanje države, ki lahko nastopijo zaradi trenutno zaostrenih gospodarskih razmer v državi. Z novim konceptom upravljanja s kapitalskimi naložbami države se bodo z aktivnim upravljanjem in dosledno vzpostavitvijo sistema korporativnega upravljanja povečale vrednosti naložb Republike Slovenije. Na predlagani način se bo pomembno prispevalo k večji gospodarnosti upravljanja s kapitalskimi naložbami države ter posledično k izboljšanju vesplošnega stanja gospodarstva v državi.

5. Kratek povzetek gradiva

Namen zakona je doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od ostalih funkcij države in s tem posledično preprečevanja nasprotja interesov, izkrivljanja konkurence na trgih in neenakopravne obravnave gospodarskih družb. Zelo pomembno je tudi koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti Slovenskega državnega holdinga (v nadaljevanju: SDH) in naložb Republike Slovenije ter KAD, s katerimi upravlja SDH, in sicer s ciljem doseganja stabilnega lastništva, optimizacije stroškov upravljanja in dolgoročnega maksimiranja donosnosti in vrednosti teh naložb za doseganje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa. Vse to zahteva tudi pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije ter KAD, s katerimi upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter z uveljavljanjem ukrepov, ki omejujejo tveganja za korupcijo in druga neetična in nedovoljena ravnanja in vplivanja ter krepijo skladnost poslovanja, sledljivost in odgovornost pri sprejemanju odločitev. Cilj je tudi upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije ter KAD, s katerimi upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

Cilji upravljanja naložb so vzdržno povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjih donosov za lastnike in zagotavljanje drugih morebitnih strateških ciljev v naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Konkretni cilji upravljanja s posamezno naložbo so določeni s strategijo upravljanja naložb glede na vrsto posamezne naložbe.

- Poglavitne rešitve so:
- prenos naložb RS in KAD v upravljanje SDH;
 - preoblikovanje SOD v novo družbo, to je SDH, pri katerem je upravljanje naložb Republike Slovenije skoncentrirano na enem mestu;
 - prenos naložb DSU k SDH;
 - določitev vsebine strategije upravljanja naložb, ki temeljijo na klasifikaciji posameznih skupin naložb in s tem določitev načina upravljanja in razpolaganja z naložbami;
 - določitev kodeksa upravljanja, ki določa načela in pravila ravnanja SDH in družb s kapitalsko udeležbo SDH;
 - določitev letnega načrta upravljanja naložb;

- določitev postopkov upravljanja naložb;
- določitev pravnoorganizacijske oblike SDH, organov SDH ter njihovih pristojnosti;
- poudarek je tudi na odškodninski odgovornosti tako članov uprave SDH, članov nadzornih svetov tako v SDH kot tudi družbah, kjer ima RS svoje naložbe ter uprav.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA / NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

Usmeritve ekonomske in fiskalne politike Republike Slovenije za obdobje 2013 - 2016 so določene v Nacionalnem reformnem programu in v Programu stabilnosti, ki sta bila sprejeta maja 2013. Evropska komisija je oba dokumenta proučila, Svet EU pa je Republik Sloveniji podal Priporočila Sveta v zvezi z Nacionalnim programom reform Slovenije za leto 2013 in mnenje Sveta o programu Slovenije za stabilnost za obdobje 2012 - 2016. Priporočilo številka 8 je v celoti namenjeno upravljanju podjetij v državni lasti in privatizaciji. Tako smo v zamudi z roki, ki smo si jih zadali glede operacionalizacije SDH kot tudi razvrščanja sredstev države, na kar opozarjajo tudi OECD, IMF, ECB in vse tri rating agencije. Svet EU je za Slovenijo julija 2013 ugotovil, da še vedno obstaja presežni javnofinančni primanjkljaj, zato smo pripravili tudi Program ekonomskega partnerstva s konsolidacijsko strategijo. Uravnoteženje javnih financ ostaja ključen cilj skupaj z nujnostjo sprejema ZSDH oz. ureditve korporativnega upravljanja:

- znižanje strukturnega primanjkljaja s ciljem, da je strukturno izravnano saldo do leta 2017, kar bo omogočilo tudi znižanje primanjkljaja države pod mejo 3 % BDP do leta 2014;
- dolgoročna stabilizacija dolga države na ravni pod 55 % BDP (kratkoročni ukrepi, ki bodo izpeljani za zagon gospodarstva, bodo delno financirani z zadolževanjem, a bodo dolgoročno javnofinančno nevtralizirani s prihodki od privatizacije bank in državnih podjetij ter odprodajo terjatev in premoženja DUTB).

Slovenija tako mora izpolniti zavezo o izboljšavi institucionalne ureditve v zvezi z okrepljenim ekonomskim upravljanjem na ravni EU ter dati pozitiven signal dolžniškim trgom. Glede na to, da veljavni zakon določa, da se vse kapitalske naložbe prenesejo v last SDH in da se je RS odločila, da del kapitalskih naložb obdrži v svoji lasti, je sprejem predlaganega zakona nujen. V kolikor predlagani zakon ne bi bil sprejet v čim krajšem možnem času, bi to pomenilo, da ni ustrezne

zakonske podlage za prodajo naložb, ki so v lasti države, in s tem odmik od zadanih ciljev in priporočil umika države iz gospodarstva.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere NE pod točko 6a/

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA / NE

Če NE, navesti razlog za ne objavo:

Datum javne objave: od 17. 9. 2013 do 1. 10. 2013

Mnenja, predloge in pripombe so od zainteresirane širše javnosti podali:

- Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS),
- Sindikat državnih organov Slovenije (SDOS),
- Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije (KSJS),
- Združenje nadzornikov Slovenije (ZNS),
- Gospodarska zbornica Slovenije (GZS),
- posamezniki.

Pripombe, ki so se v javni obravnavi izkazale za skupne več subjektom, so se nanašale predvsem na določbe glede imenovanja nadzornega sveta SDH, pripojitve KAD k SDH, minimalnih deležev v posameznih vrstah naložb in poročanja državnemu zboru.

Glede pogojev, predlaganja in imenovanja članov nadzornega sveta SDH je bila v predlogu iz javne obravnave podana rešitev, da vse člane nadzornega sveta SDH imenuje vlada na predlog ministrstva za finance, ob predhodni oceni strokovne komisije, ki jo imenuje minister za finance. Večina predlogov je šla v smeri, da mora člane nadzornega sveta imenovati državni zbor, sindikati pa so poleg tega predlagali tudi možnost lastne udeležbe v članstvu in imenovanje v državnem zboru na predlog predsednika republike. Na osnovi tega je bila podana kompromisna rešitev, po kateri se k organom SDH doda ekonomsko socialni strokovni odbor, ki je posvetovalno telo uprave SDH in nima vodstvenih ali upravljaljskih pristojnosti. Sestavljen je iz sedmih predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih na ravni države, ki so člani Ekonomsko socialnega sveta RS.

Predvsem sindikati so oporekali pripojitvi KAD k SDH, zato je ministrstvo predlagalo nove kompromisne rešitve. Po teh je pripojitev KAD ostala, dodatno pa so se jasno definirali status Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja RS, namenska poraba premoženja KAD, ločeno vodenje in javno razkrivanje evidenc naložbenega premoženja KAD, določitev Modre zavarovalnice za strateško naložbo, dokler upravlja Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenice, vsakoletno nakazilo SDH v vrednosti 50 milijonov EUR ZPIZ-u, in sicer iz stroškov poslovanja. Te rešitve za sindikate niso bile sprejemljive, zato je ministrstvo pristalo na rešitev, da KAD ostane samostojna pravna oseba, ob tem pa se, zaradi zasledovanja temeljnega cilja centralizacije upravljanja, upravljanje in razpolaganje njegovih finančnih naložb prenese na SDH.

Glede minimalnih deležev v posameznih vrstah naložb je bila spremenjena celotna osnovna diktija člena, in sicer tako, da se lahko minimalni delež strateških naložb (50 % + 1 glas) zniža s predhodnim soglasjem vlade le, če gre za učinkovito zasledovanje strateških ciljev s časovno omejeno koncesijsko pogodbo. Pri minimalnem deležu v pomembnih naložbah (25 % + 1 glas) pa je bila črtana možnost, da se ta delež lahko ob določenih pogojih zniža ob predhodnem soglasju vlade.

Na podlagi pripomb je bil v predlog zakona vključen tudi člen glede poročanja SDH državnemu zboru. SDH tako poroča državnemu zboru enkrat letno, in sicer o poslovanju v preteklem letu, pri čemer mora poročilo temeljiti na prikazu kazalcev za vse gospodarske družbe, v katerih ima SDH kapitalsko naložbo. Poročanje mora obsegati tudi razkritje meril za vrednotenje poslovanja družb s

kapitalsko naložbo države in izpolnjevanje teh meril v preteklem letu.

Poleg navedenih splošnih pripomb so bile upoštevane tudi konkretne pripombe ATVP oziroma njeni predlogi k dopolnitvi člena o varovanju podatkov in notranjih informacij, in sicer glede poročanja o spremembah seznama družb s kapitalsko naložbo države, v zvezi s katerimi je pridobila zaupne podatke ter evidence o vseh poslih z naložbami.

Med ostalimi posameznimi podanimi pripombami so bile sprejete in v predlogu zakona upoštevane:

- dolžnost SOD-a pri upravljanju naložb vzajemnih, pokojninskih in drugih skladov izključno v interesu članov skladov, skladno z upravljavsko politiko sklada;
- dopolnitev člena glede razpolaganja z naložbami o pravočasni obveščenosti zaposlenih in predstavnikov sveta delavcev v primeru prodaje večinskega deleža podjetja.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja:

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- vsem ministrstvom,
- Službi Vlade RS za zakonodajo,
- Komisiji za preprečevanje korupcije,
- Računskemu sodišču Republike Slovenije,
- Informacijski pooblaščenki Republike Slovenije,
- Agenciji Republike Slovenije za trg vrednostnih papirjev,
- Slovenski odškodninski družbi, d.d.,
- Kapitalski družbi, d.d.,
- Družbi za svetovanje in upravljanje, d.o.o.

Datum pošiljanja: 5. 11. 2013

Ministrstvo za finance je prejelo mnenje od:

- Ministrstva za pravosodje,
- Ministrstva za notranje zadeve,
- Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstva za infrastrukturo in prostor,
- Službe vlade RS za zakonodajo,
- Kapitalske družbe, d.d.,
- Komisije za preprečevanje korupcije,
- Računskega sodišča RS,
- Agencije za trg vrednostnih papirjev,
- Družbe za svetovanje in upravljanje, d.o.o.

Dve skupni pripombi več resorjev sta se nanašali na določbe glede dostopa do informacij javnega značaja in imenovanje nadzornega sveta SDH, katerega rešitev je že podana v obrazložitvi iz javne obravnave. Pripombe glede predlagane ureditve dostopa do informacij javnega značaja so bile sprejete, zato je bila iz predloga ZSDH črtana določba, da se za gospodarske družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ne uporabljajo.

Med ostalimi posameznimi podanimi pripombami so bile sprejete in v predlogu zakona upoštevane:

- vključitev opredelitev pomena izrazov povezanih družb, večinskega deleža, prevladujočega vpliva in Modre zavarovalnice;
- dolžnost SOD-a pri upravljanju naložb vzajemnih, pokojninskih in drugih skladov izključno v interesu članov skladov, skladno z upravljavsko politiko sklada;
- dopolnitev načel skrbnosti in odgovornosti članov organov SDH;
- zagotavljanje načina sledljivosti komunikacij SDH z državnimi organi in osebami javnega prava z notranjimi akti SDH;
- dopolnitev načela gospodarnosti;
- dopolnitev definicije strateških naložb z navedbo, da so cilji le-teh povezani z izvajanjem javnih služb ter varnostnimi in razvojnimi cilji;
- dopolnitev člena glede razpolaganja z naložbami o pravočasni obveščenosti zaposlenih in

<p>predstavnikov sveta delavcev v primeru prodaje večinskega deleža podjetja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vključitev novega člana o metodah prodaje in zamenjave kapitalskih naložb; - dopolnitev pogojev za člane organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države; - dopolnitve določb o strategiji s sektorskimi politikami; - izključitev uporabe zakona o finančnih konglomeratih; - določitev, da se predsednika in oba člana uprave SDH imenuje na podlagi mednarodnega razpisa ali sodelovanja z mednarodno kadrovsko agencijo; - dopolnitev določbe glede nadzora Računskega sodišča s pristojnostjo izvajanja revizij v družbah, v katerih ima SDH neposredno ali posredno 100 % delež glasovalnih pravic; - vključitev člana, po katerem SDH ne sme sklepati nobenih sponzorskih ali donatorskih pogodb; - umik pripojitve DSU k SDH in uveljavitev prenosa vseh delnic in deležev v gospodarskih družbah v lasti DSU na SDH po plačilu poštenega nadomestila na podlagi vrednotenja s strani pooblaščenega cenilca; - umik pripojitve KAD k SDH in uveljavitev prenosa upravljanja in razpolaganja vseh kapitalskih naložb KAD na SDH; - vključitev ekonomsko-socialnega strokovnega odbora med organe SDH in določitev njegove sestave ter pristojnosti; - v določbe o poslovanju nadzornega sveta SDH se poleg ministra za finance doda tudi predsednik komisije državnega zbora za nadzor javnih financ, ki se lahko udeleži seje nadzornega sveta; - opredelitev pristojnosti nadzornega sveta in njegovih komisij; - določitev rokov za sprejem strategije, meril za vrednotenje uspešnosti naložb ter imenovanje pooblaščenca za skladnost poslovanja; - Modra zavarovalnica je določena za strateško naložbo, dokler upravlja Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence. 		
Gradivo je usklajeno: v celoti:	Upoštevano:	
	Bistvena odprta vprašanja:	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		DA / NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA / NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA / NE
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
dr. Uroš ČUFER minister		

Priloge:

- Besedilo sklepa
- Predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu

PRILOGA I

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/2005-UPB1, 109/2008, 38/2010-ZUKN, 8/2012, 21/2013, 47/2013-ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na svoji seji dne pod točko sprejela sklep:

- Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o Slovenskem državnem holdingu (EVA 2013-1611-0087) in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga sklepa:

- Predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

PREDLOG

EVA: 2013-1611-0087

ZAKON O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU

I. UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

V letu 2012 je bil sprejet Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH), katerega osnova je bila prenos naložb Republike Slovenije na Slovenski državni holding (v nadaljnjem besedilu: SDH), s katerimi bi le-ta na podlagi sprejetih smernic in klasifikacije upravljali. Na podlagi zakona bi se Slovenska odškodninska družba (SOD) preoblikovala v SDH, Kapitalska družba (KAD) bi ostala samostojna pravna enota, s katero upravlja SDH, medtem ko bi se Družba za svetovanje in upravljanje oziroma DSU pripojili k SOD. Ker klasifikacija, ki je osnovni dokument, na osnovi katerega bi začel veljati ZSDH, ni bila sprejeta, je prišlo le do ukinitve AUKN in prenosa pooblastil za upravljanje z naložbami Republike Slovenije na SOD. Zaradi pomanjkanja preglednosti obstoječega sistema upravljanja s kapitalskimi naložbami države, je Ministrstvo za finance pripravilo nov Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1). ZSDH-1 temelji na tem, da bo upravljavec naložb Republike Slovenije SDH, KAD in DSU pa ostajata kot pravni osebi. Pri DSU se uveljavi prenos vseh delnic in deležev v gospodarskih družbah v lasti DSU na SDH po plačilu poštenega nadomestila, na podlagi vrednotenja s strani pooblaščenega cenilca. Pri KAD pa se izvede prenos upravljanja in razpolaganja vseh kapitalskih naložb KAD na SDH.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Namen zakona je doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od ostalih funkcij države in s tem posledično preprečevanja nasprotja interesov, izkrivljanja konkurence na trgih in neenakopravne obravnave gospodarskih družb. Zelo pomembno je tudi koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije ter KAD, s katerimi upravlja SDH, in sicer s ciljem doseganja stabilnega lastništva, optimizacije stroškov upravljanja in dolgoročnega maksimiranja donosnosti in vrednosti teh naložb za doseganje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa. Vse to zahteva tudi pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije ter KAD, s katerimi upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter z uveljavljanjem ukrepov, ki omejujejo tveganja za korupcijo in druga neetična in nedovoljena ravnanja in vplivanja ter krepijo skladnost poslovanja, sledljivost in odgovornost pri sprejemanju odločitev. Cilj je tudi upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije ter KAD, s katerimi upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

Cilji upravljanja naložb so vzdržno povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjih donosov za lastnike in zagotavljanje drugih morebitnih strateških ciljev v naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Konkretni cilji upravljanja s posamezno naložbo so določeni s strategijo upravljanja naložb glede na vrsto posamezne naložbe.

2.2 Načela

Zakon sledi predvsem naslednjim načelom:

- načelu skrbnosti vestnega in poštenega gospodarstvenika ter ravnanju izključno v interesu Republike Slovenije;
- načelu odgovornosti, ki temelji na jasno določenih pravicah, obveznostih in pristojnostih posameznih nosilcev funkcij, kar zagotavlja krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij;
- načelu neodvisnosti, ki zagotavlja neodvisno, samostojno in nepolitično delovanje;
- načelu preglednosti, kjer se zagotavlja pri procesu sprejemanja odločitev in pri zagotavljanju odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov SDH;
- načelu gospodarnosti, ki je temelj upravljanja naložb, pri katerem se mora ravnati gospodarno, učinkovito ter na način ki omogoča doseganje ciljev, opredeljenih v aktih upravljanja naložb, določenih s tem zakonom.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve so:

- prenos naložb RS in KAD v upravljanje SDH;
- preoblikovanje SOD v novo družbo, to je SDH, pri katerem je upravljanje naložb Republike Slovenije skoncentrirano na enem mestu;
- prenos naložb DSU k SDH;
- določitev vsebine strategije upravljanja naložb, ki temeljijo na klasifikaciji posameznih skupin naložb in s tem določitev načina upravljanja in razpolaganja z naložbami;
- določitev kodeksa upravljanja, ki določa načela in pravila ravnanja SDH in družb s kapitalsko udeležbo SDH;
- določitev letnega načrta upravljanja naložb;
- določitev postopkov upravljanja naložb;
- določitev pravnoorganizacijske oblike SDH, organov SDH ter njihovih pristojnosti;
- poudarek je tudi na odškodninski odgovornosti tako članov uprave SDH, članov nadzornih svetov tako v SDH kot tudi družbah, kjer ima RS svoje naložbe ter uprav.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Usmeritve ekonomske in fiskalne politike Republike Slovenije za obdobje 2013 - 2016 so določene v Nacionalnem reformnem programu in v Programu stabilnosti, ki sta bila sprejeta maja 2013. Evropska komisija je oba dokumenta proučila, Svet EU pa je Republiki Sloveniji podal Priporočila Sveta v zvezi z Nacionalnim programom reform Slovenije za leto 2013 in mnenje Sveta o programu Slovenije za stabilnost za obdobje 2012 - 2016. Priporočilo številka 8 je v celoti namenjeno upravljanju podjetij v državni lasti in privatizaciji. Tako smo v zamudi z roki, ki smo si jih zadali glede operacionalizacije SDH kot tudi razvrščanja sredstev države, na kar opozarjajo tudi OECD, IMF, ECB in vse tri rating agencije. Svet EU je za Slovenijo julija 2013 ugotovil, da še vedno obstaja presežni javnofinančni primanjkljaj, zato smo pripravili tudi Program ekonomskega partnerstva s konsolidacijsko strategijo. Uravnoteženje javnih financ ostaja ključen cilj skupaj z nujnostjo sprejema ZSDH oz. ureditve korporativnega upravljanja:

- znižanje strukturnega primanjkljaja s ciljem, da je strukturno izravnano saldo do leta 2017, kar bo omogočilo tudi znižanje primanjkljaja države pod mejo 3 % BDP do leta 2014;
- dolgoročna stabilizacija dolga države na ravni pod 55 % BDP (kratkoročni ukrepi, ki bodo izpeljani za zagon gospodarstva, bodo delno financirani z zadolževanjem, a bodo

dolgoročno javnofinančno nevtralizirani s prihodki od privatizacije bank in državnih podjetij ter odprodajo terjatev in premoženja DUTB).

Slovenija tako mora izpolniti zavezo o izboljšavi institucionalne ureditve v zvezi z okrepljenim ekonomskim upravljanjem na ravni EU ter dati pozitiven signal dolžniškimi trgov. Glede na to, da veljavni zakon določa, da se vse kapitalske naložbe prenesejo v last SDH in da se je RS odločila, da del kapitalskih naložb obdrži v svoji lasti, je sprejem predlaganega zakona nujen. V kolikor predlagani zakon ne bi bil sprejet v čim krajšem možnem času, bi to pomenilo, da ni ustrezne zakonske podlage za prodajo naložb, ki so v lasti države, in s tem odmik od zadanih ciljev in priporočil umika države iz gospodarstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlagani zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v naslednjem proračunskem obdobju.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ne posega na področja, ki jih ureja pravo Evropske unije.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Politika upravljanja s podjetji v državni lasti na **Finskem** temelji na načelih in smernicah OECD. Politika upravljanja je jasna, predvidljiva in oblikovana na trdnih načelih. Vloga države kot lastnika je enaka v vseh podjetjih ne glede na to, katero ministrstvo je zanje pristojno. Že leta 1999 je vlada izpostavila vlogo države pri upravljanju s podjetji, v katerih ima država delež. Po mnogih letih usklajevanja in iskanja najboljše rešitve je bila leta 2007 ustanovljena enota za lastništvo, ki je centralizirana v kabinetu predsednika vlade. Enota v posameznem podjetju izvaja lastniške funkcije v skladu s priporočili in usmeritvami kabineta za gospodarsko politiko. Naloge enote so: sodelovanje pri oblikovanju korporativne politike posameznih podjetij, imenovanje predstavnikov države v uprave podjetij, priprava predlogov za glasovanje na skupščinah teh podjetij, izvajanje nadzora komunikacije, ki poteka med predstavniki lastnikov, uprave podjetja in izvršnih direktorjev, pri izvajanju lastniške funkcije upošteva posebnosti posameznega podjetja glede na panogo in strateške interese države na področjih infrastrukture, javnih storitev, zagotavljanja blagovnih rezerv. Cilji v posameznih podjetjih niso oblikovani samo v interesu lastniških ciljev države, temveč tudi na razvoju podjetja ali razvoju panoge. Predstavniki enote za lastništvo sodelujejo s predstavniki resornih ministrstev in oblikujejo delovno skupino, ki skrbi za razvoj posameznih podjetij v panogi in spremlja strateški interes države. Finska politika je razdelila podjetja na strateško pomembna podjetja, v katerih se delež države ne bi spreminjal, in na podjetja, ki so strateško manj pomembna. Enota za lastništvo letno pripravi poročilo o poslovanju podjetij in razvoju panog. Ena od nalog enote za lastniško vodenje je spremljava gospodarske rasti tistih podjetij, ki opravljajo dejavnosti v širšem družbenem interesu, prav tako pa nudi svetovanje in podporo resornim ministrstvom na področju lastniškega (korporativnega) upravljanja podjetij. Finski sistem upravljanja natančno razlikuje med tržno naravnanimi podjetji v državni lasti in podjetji, ki opravljajo naloge v širšem

družbenem interesu. Tržno usmerjena podjetja, v katerih ima država kapitalsko naložbo, prosto konkurirajo s podjetji v zasebni lasti in nimajo posebnih pravic oziroma privilegijev ali obveznosti. Upravljanje tržno usmerjenih podjetij je v pristojnosti enote za lastniško vodenje v uradu predsednika vlade. Podjetja, ki opravljajo naloge v širšem družbenem interesu, ne konkurirajo s podjetji v zasebni lasti. Ta podjetja so v bistvu del državne uprave, organizirane v obliki družb z omejeno odgovornostjo. Večina teh podjetij je v 100 % državni lasti in v večinoma opravljajo monopolno dejavnost. Njihovo upravljanje je v pristojnosti resornih ministrstev.

Francija je v letu 2004 ustanovila vladno agencijo za naložbe države (APE - Agence des Participations de l'État; Government Shareholding Agency). Ustanovljena je bila z namenom natančne opredelitve vloge države kot delničarja, z opredelitvijo državne lastnine in povečevanja vrednosti naložb. Agencija aktivno sodeluje pri imenovanju članov organov vodenja in nadzora in posebnih komisij. Agencija skrbi, da so poročila o letnem poslovanju družb javno objavljena in so resnična in poštena podoba poslovanja družb, sprejema strateške odločitve za družbe, pri čemer upošteva interese vseh delničarjev in dolgoročni obstoj družb. Sprejema tudi letne proračune, srednjeročne načrte in strateške odločitve. Agencija upravlja s širokim portfeljem naložb, ki se razlikujejo po vrednosti, panogi, glede na uvrstitev na borzo in glede pravnoorganizacijske oblike. Agencija si prizadeva oblikovati portfelj naložb, ki bi bile zanimive za obstoječe in tudi za potencialne vlagatelje. Vsakdo, ki je zaposlen v agenciji, mora spoštovati kodeks etike. Ta listina zajema varovanje zaupnih podatkov, preprečevanje trgovanja na podlagi notranjih informacij in navzkrižje interesov. Da bi podjetja lahko uspešno poslovala, potrebujejo delničarja s strokovnim znanjem. Agencija je opredelila splošna načela za delovanje glavnih organov družb (uprave in skupščine družbe) in za odnose med družbami in agencijo. Ta načela določajo standarde ravnanja za predstavnike vlade in druge delničarje v upravnih odborih družb. Vendar le-ta ne nadomeščajo pravne in zakonodajne ureditve, ki velja za državna podjetja v skladu z zakonom o demokratizaciji javnega sektorja z dne 26. julija 1983. Ta načela se uvajajo postopoma, za vsak primer posebej, ob upoštevanju statusa družbe, njene kapitalske sestave in posebne pravne in zakonodajne podlage.

Nemški sistem upravljanja družb, v katerih ima država kapitalsko naložbo, temelji na načelih in smernicah OECD. Upravljanje z naložbami države izvaja ministrstvo za finance preko posebnega inštituta za upravljanje zveznih naložb. Ta je bil ustanovljen 1. januarja 2005 kot javna institucija znotraj Ministrstva za finance Republike Nemčije. Prevel je naloge upravljanja vsega federalnega premoženja od federalnega upravljavca premoženja (Bundesvermögensverwaltung), ki je imel več kakor 50 let izkušenj na tem področju. V sklopu prizadevanj zvezne vlade za oblikovanje učinkovitejše in državljaniom prijaznejše države se stalno posodablja tudi upravljanje družb v državni lasti. Osnovna smernica je, da javni sektor odstopi od podjetniške dejavnosti, kjer zasebna pobuda lahko te naloge izpolnjuje vsaj enako dobro. Zvezno ministrstvo za finance je na podlagi tega oblikovalo načela privatizacijskih politik. Temeljni cilji privatizacijske politike v Nemčiji so: izboljšanje kapitalizacije in tako omogočiti prihodnje naložbe, krepitev tržne usmeritve in povečanje konkurenčnosti nekdanjih državnih podjetij. Zato je vlada v letu 2008 sprejela dopolnitev poročila o državnem lastništvu in privatizaciji (Bericht des Bundesministeriums der Finanzen zur „Verringerung von Beteiligungen des Bundes – Fortschreibung 2008“), kjer so navedeni cilji in dejansko izvedene spremembe v gibanju lastništva države v gospodarskih družbah. Pomembno je tudi delovanje zveznega ministrstva za finance na področju pravil in načel upravljanja gospodarskih družb. Zvezna vlada je na njegov predlog 1. 7. 2009 sprejela nova načela upravljanja družb, v katerih ima delež država (Grundsätze guter Unternehmensführung“ für Unternehmen mit Beteiligung des Bundes). Poleg navodil za sodelovanje z družbami, v katerih je udeležena država (Hinweise für gute Beteiligungsführung bei Bundesunternehmen), in ciljev, (Berufungsrichtlinien) vsebujejo tudi enotna pričakovanja in načela za upravljanje vseh državnih naložb. Zato se načela imenujejo tudi javni kodeks korporativnega upravljanja (Public Corporate Governance Kodex) ali

PCGK. PCGK je zbir standardov za dobro upravljanje družb v obliki priporočil in predlogov za podjetja, v katerih ima delež država. Je del politike naložb države in dobrega upravljanja podjetij, ki ga je sprejela zvezna vlada 1. 7. 2009. Cilj PCGK je izboljšanje upravljanja in nadzora družb v državni lasti ter večja preglednost delovanja teh družb. Kodeks določa zlasti načela dobrega upravljanja, pristojnosti in naloge članov organov družb ter preglednost. Po vzoru kodeksa za upravljanje javnih delniških družb kodeks upošteva mehanizem "upoštevaj ali pojasni" (družba razkrije, da upošteva priporočila, ali pa pojasni, v čem in zakaj se od njih razlikuje). Pomembno je razumeti, da je PCGK namenjen predvsem družbam, ki ne kotirajo na borzi in je v njihovem lastništvu udeležena tudi država. Družbe, katerih delnice kotirajo na borzi je v njih lastniško udeležena država, so podrejene izključno nemškemu kodeksu za javne družbe (Corporate Governance).

6 DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice /

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Zakon bo izboljšal gospodarnost upravljanja s kapitalskimi naložbami države (doseganje čim večje donosnosti iz naslova upravljanja državnega premoženja ter maksimiranje javnega dobrega).

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

Z A K O N O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU

1. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen zakona)

(1) Ta zakon ureja status in delovanje Slovenskega državnega holdinga (v nadaljnjem besedilu: SDH), upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, akte upravljanja naložb, ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH.

(2) Namen tega zakona je doseči:

- ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, tako pa preprečevati nasprotje interesov, izkrivljanje konkurence na trgih in neenakopravno obravnavo gospodarskih družb,
- koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, KAD in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, zato da se vzpostavi stabilno lastništvo, kar zmanjša stroške upravljanja ter dolgoročno poveča donosnost in vrednost teh naložb za uresničitev gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa,
- pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter uveljavljanjem ukrepov, ki omejujejo tveganja za korupcijo ter druga neetična in nedovoljena ravnanja in vplivanja in ki krepijo skladnost poslovanja, sledljivost in odgovornost pri sprejemanju odločitev,
- upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

(3) Pri uresničevanju namena in ciljev tega zakona SDH posluje pod enakimi pogoji kakor druge gospodarske družbe, samostojni podjetniki in zasebniki na upoštevem trgu, pri čemer ne sme izkoriščati svojega položaja, ki bi lahko povzročil omejevanje konkurence ali omejeval druge gospodarske družbe, samostojne podjetnike in zasebnike na trgu.

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Naložbe so kapitalске naložbe.

2. Kapitalske naložbe so lastniški vrednostni papirji po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, ali poslovni deleži ali drugi lastniški deleži v posameznih gospodarskih družbah skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb.
3. Kapitalska naložba države je kapitalska naložba v lasti Republike Slovenije, KAD ali SDH.
4. Družba s kapitalsko naložbo države je pravna oseba, ki je izdajateljica kapitalskih naložb v lasti SDH, in družba, ki je izdajateljica kapitalskih naložb v upravljanju SDH in v lasti Republike Slovenije.
5. Pridobivanje naložb je odplačna ali neodplačna pridobitev naložb v last Republike Slovenije ali SDH.
6. Razpolaganje z naložbami je obremenitev, prodaja, zamenjava ali vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se naložba SDH ali Republike Slovenije po tem zakonu prenese na drugo pravno ali fizično osebo.
7. Uresničevanje pravic delničarja ali družbenika je uresničevanje glasovalnih pravic na skupščinah gospodarskih družb, spremljanje uspešnosti poslovanja na podlagi sprejetih letnih načrtov gospodarskih družb in doseganja pričakovane donosnosti kapitala, sodelovanje s člani organov gospodarskih družb, nastopanje v postopkih pred sodišči in drugimi organi, sklicevanje skupščin ter uresničevanje drugih pravic in obveznosti, ki jih ima SDH kot lastnik naložb ali kot upravljavec naložb Republike Slovenije po tem zakonu in zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb.
8. Družinski člani so: osebe v krvnem sorodstvu v ravni vrsti do katerega koli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena in osebe v zakonski zvezi ali svaštvu do drugega kolena, ne glede na to, ali je zakonska zveza prenehala ali ne, ter skrbniki, posvojitelji in posvojenci. V tem zakonu se zunajzakonska skupnost in registrirana istospolna partnerska skupnost obravnavata smiselno enako kakor zakonska zveza.
9. Ožji družinski člani so: zakonec, starši in otroci oziroma posvojitelji in posvojenci ter osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu.
10. Povezane družbe so povezane družbe, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb.
11. Večinski delež je večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb.
12. Prevladujoč vpliv je prevladujoč vpliv, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb.
13. Modra zavarovalnica je Modra zavarovalnica, d. d., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana.
14. DUTB je Družba za upravljanje terjatev bank, ustanovljena skladno z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/2012 in 102/2012 – odl. US).
15. KAD je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana.
16. SOD je Slovenska odškodninska družba, d. d., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana.
17. DSU je D. S. U., družba za svetovanje in upravljanje, d. o. o., Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana.
18. ZSDH je Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13).

2. poglavje

UPRAVLJANJE NALOŽB

1. Oddelek

Pojem in cilji upravljanja

3. člen

(pojem upravljanja)

Upravljanje naložb obsega pridobivanje naložb, razpolaganje z naložbami in uresničevanje pravic delničarja ali družbenika ali vsa druga pravna dejanja v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in drugimi predpisi.

4. člen

(cilji upravljanja naložb)

Cilji upravljanja naložb so povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjega donosa za lastnike in uresničevanje drugih morebitnih strateških ciljev v naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Podrobni cilji upravljanja posamezne naložbe so določeni s strategijo upravljanja naložb glede na vrsto posamezne naložbe.

2. Oddelek

Načela upravljanja naložb

5. člen

(uporaba načel upravljanja naložb)

Načela upravljanja naložb se uporabljajo za usmerjevanje in presojo ravnanj SDH ter jih organi SDH morajo upoštevati pri oblikovanju posameznih upravljavskih odločitev. Načela so lahko podrobno določena v tem zakonu, aktih upravljanja in notranjih aktih SDH, vendar ta določitev ni nujna za njihovo uporabo.

6. člen

(načelo skrbnosti in odgovornosti)

(1) Člani organov SDH morajo pri opravljanju svojih nalog ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Ravnati morajo izključno v interesu SDH, pri upravljanju naložb Republike Slovenije pa izključno v interesu Republike Slovenije. Nenehno si morajo prizadevati za izboljšanje korporativnega upravljanja teh družb ter biti zgled odgovornega in skrbnega upravljavca tudi za druge delničarje in družbenike. Pri svojem delovanju bo SDH upošteval slovenska in mednarodna priporočila ter dobro prakso korporativnega upravljanja.

(2) Član organa SDH, ki mu je zaradi kakršnih koli vzrokov onemogočeno opravljanje funkcije, zlasti zaradi pritiskov proti njegovemu samostojnemu ali neodvisnemu odločanju ali zaradi pasivnosti in neukrepanja preostalih članov organa upravljanja ali nadzora, mora o tem

dokumentirano seznaniti člane organa, v katerem deluje, in ravnati skladno z določili prvega odstavka 51. člena tega zakona.

(3) Člani organov in druge odgovorne osebe SDH morajo pri upravljanju naložb in opravljanju svojih nalog ravnati odgovorno. Odgovorno ravnanje članov organov in drugih odgovornih oseb SDH se zagotovi zlasti z oblikovanjem, dokumentiranjem in nadziranjem:

- upravljanja in delovanja SDH po veljavnih predpisih ter skladno s ciljem, strategijo in letnim načrtom upravljanja naložb,
- jasno določenih pravic, obveznosti in pristojnosti posameznih članov in nosilcev funkcij pri upravljanju naložb v notranjih aktih SDH,
- vzpostavitve in delovanja notranjih politik ter sestave SDH, ki omogoča in zagotavlja učinkovit sistem nadzora in upravljanja naložb SDH v podrejenih ali povezanih družbah skladno s ciljem, strategijo in letnim načrtom upravljanja naložb,
- primernosti in učinkovitosti sistema notranjega nadzora,
- primernosti in učinkovitosti notranjega sistema upravljanja tveganj (organizacijskih, pravnih, finančnih itd.),
- uresničevanja določb 5. poglavja tega zakona, ki določa ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb države, pa tudi nadzor in poročanje SDH,
- učinkovitosti sistemov notranjega obveščanja in poročanja ter razmerij do pristojnih organov,
- politike ocenjevanja delovanja in primernosti imenovanih članov organov SDH,
- zapisniškega dokumentiranja sej uprave in nadzornega sveta ter obstoja prepisov zvočnega zapisa sej uprave in nadzornega sveta ter druge pomembnejše dokumentacije, na podlagi katere se lahko oceni uspešnost delovanja ali skrbnost in odgovornost delovanja članov organov in drugih odgovornih oseb SDH.

7. člen

(načelo neodvisnosti)

(1) SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog skladno s tem zakonom pa morajo delovati neodvisno in samostojno. Izjema so določbe tega zakona o obveznem upoštevanju ciljev, določenih v strategiji in drugih aktih upravljanja, določbe tega zakona o razpolaganju z naložbami, dokler strategija ni sprejeta, in morebitne določbe posebne zakonodaje, ki velja za posamezne naložbe.

(2) Prejšnji odstavek ne prepoveduje komuniciranja med SDH, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava. Morebitno komuniciranje med SDH ter državnimi organi in drugimi osebami javnega prava mora biti sledljivo. Način zagotavljanja sledljivosti se določi z notranjimi akti SDH. Komuniciranje z državnim organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov SDH, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in tem zakonu.

8. člen

(načelo preglednosti)

(1) Pri upravljanju naložb je treba upoštevati sprejete akte o tem upravljanju ter predpisane postopke in merila pri sprejemanju odločitev v zvezi s tem upravljanjem. Preglednost se zagotavlja pri sprejemanju odločitev ter pri zagotavljanju odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov SDH.

(2) Naložbe je treba upravljati čim bolj pregledno za družbe s kapitalsko naložbo države, druge delničarje ali družbenike v teh družbah in za javnost.

9. člen

(načelo gospodarnosti)

(1) Pri upravljanju naložb se mora ravnati gospodarno, učinkovito in tako, da se omogoča uresničitev ciljev, ki so opredeljeni v aktih upravljanja naložb, določenih s tem zakonom.

(2) SDH spremlja učinkovitost poslovanja SDH in družb s kapitalsko naložbo države na podlagi primerljivih tujih ali domačih naložb javnega ali zasebnega sektorja glede na dejavnost, velikost, kompleksnost, tveganja, tržni položaj in druge značilnosti. Dinamika spremljanja učinkovitosti se prilagodi statusni obliki družbe s kapitalsko naložbo države, pri čemer mora SDH skrbno uresničevati svoje pravice, ki jih ima skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Ustrezne primerjave iz prejšnjega stavka morajo izražati časovno in vsebinsko kontinuiteto, ki omogoča tudi tekoče poslovanje in spremljanje trendov.

(3) SDH vzpostavi sistem obvladovanja tveganj, ki obsega njihovo ugotavljanje in spremljanje v povezavi z uresničevanjem posameznih ciljev glede na vrsto tveganj in njihov pomen, tveganja ustrezno ovrednoti in zagotovi njihovo ustrezno obvladovanje. Ugotovitve iz prejšnjega stavka SDH upošteva pri tekočem poslovanju in pri pripravi predlogov aktov upravljanja.

3. Oddelek

Vrste naložb in razpolaganje z njimi

10. člen

(pojem vrst naložb)

(1) Naložbe SDH in Republike Slovenije se uvrstijo v skupine naložb, ki imajo enake ali podobne značilnosti in uresničujejo enake ali podobne cilje. Vse naložbe SDH in Republike Slovenije se s strategijo skladno s tem zakonom uvrščajo v eno od treh vrst naložb:

- strateške naložbe
- pomembne naložbe in
- portfeljske naložbe.

(2) Če posamezna naložba ni uvrščena v katero od naštetih vrst naložb, se šteje za portfeljsko naložbo.

(3) Naložbe, ki jih SDH upravlja kot upravljavec vzajemnih, pokojninskih ali drugih skladov, do upravljanja katerih je upravičen na podlagi upravljavske pogodbe ali zakona, ne spadajo med vrste naložb skladno s tem členom. SDH mora vse te naložbe upravljati izključno v interesu članov posameznega sklada skladno z upravljavsko politiko tega sklada.

11. člen

(strateške naložbe)

Strateške naložbe so naložbe, s katerimi Republika Slovenija poleg gospodarskih dosega tudi strateške cilje. Strateški cilji so cilji, povezani z upravljanjem državne infrastrukture, cilji, povezani z opravljanjem javnih služb, varnostni cilji, razvojni cilji in drugi cilji, pri katerih se upoštevajo pomembni družbeni interesi.

12. člen

(pomembne naložbe)

Pomembne naložbe so naložbe, v katerih želi Republika Slovenija ohraniti ključne razvojne dejavnike v državi.

13. člen

(portfeljske naložbe)

Portfeljske naložbe so naložbe, s katerimi Republika Slovenija poskuša doseči izključno gospodarske cilje.

14. člen

(minimalni deleži v posameznih vrstah naložb)

(1) Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot strateške naložbe, je 50 % in en glas. Minimalni delež se lahko zniža pod delež, določen s prejšnjim stavkom, če se učinkovito uresničevanje strateških ciljev zagotavlja s koncesijsko pogodbo, ki je časovno omejena. Možnost znižanja pod minimalni delež skladno s tem odstavkom mora izrecno predvidevati strategija.

(2) Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot pomembne naložbe, je 25 % in en glas.

(3) S portfeljskimi naložbami lahko SDH prosto razpolaga.

(4) Minimalni deleži, določeni v tem členu, se izračunavajo kot razmerje med delnicami z glasovalnimi pravicami Republike Slovenije, SDH in z njima povezanih oseb ter vsemi delnicami z glasovalnimi pravicami v družbi, v kateri imata Republika Slovenija, SDH in z njima povezane osebe delež skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in akti posameznih družb. Če agencija, katere delovanje določa zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, odvzame glasovalne pravice, to ne vpliva na minimalne deleže, določene s tem členom. Evidenco o deležih mora voditi uprava SDH.

15. člen

(razpolaganje z naložbami)

(1) SDH z naložbami, ki jih upravlja, samostojno razpolaga in ni vezan na nobena soglasja ali omejitve, če ni s tem zakonom določeno drugače. Za razpolaganje z naložbami Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance.

(2) SDH z naložbami ne sme razpolagati tako, da bi skupni delež naložb SDH, Republike Slovenije in s SDH povezanih družb padel pod minimalni delež, določen s 14. členom tega zakona, razen pod pogoji in na način, ki so določeni s tem zakonom.

(3) Deleži, ki ne dosegajo minimalnih deležev skladno s prejšnjim členom, ne smejo biti obremenjeni z zastavno ali drugimi stvarnimi pravicami niti se glede njih ne sme sklepati nobenih dogovorov ali poslov, posledica katerih je lahko obveznost razpolaganja s temi deleži ali lastniško upravičenje tretjih oseb na teh deležih.

(4) Podrobnejši cilji razpolaganja v posameznem poslovnem letu se določijo z letnim načrtom SDH skladno s 30. členom tega zakona.

(5) Če delež v skladu s tem zakonom ne dosega minimalnega deleža, SDH s to naložbo ne sme razpolagati, razen pod pogoji in po postopku, ki so določeni s tem zakonom, nima pa nobene obveznosti pridobivati novih deležev, da bi dosegel minimalni delež.

(6) Ob prodaji naložb, pri katerih se podjetje večinsko prenese na drugega lastnika, je treba zagotoviti, da so o tem pravočasno obveščeni zaposleni in predstavniki sveta delavcev.

16. člen

(metode prodaje in zamenjave kapitalskih naložb)

(1) Kapitalska naložba mora biti prodana na podlagi ene od teh metod ali njihovih kombinacij:

1. javna ponudba, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno javno vabilo k nakupu pod vnaprej objavljenimi pogoji in vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, ali
2. javna dražba, ki se izvede kot javna prodaja pod vnaprej objavljenimi pogoji prodaje, pri kateri je pogodba o nakupu sklenjena s ponudnikom, ki izpolnjuje pogoje in ponudi najvišjo ceno nad izklicno ceno, ali
3. javno zbiranje ponudb, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno vabilo k oddaji ponudbe za nakup določenega premoženja pod objavljenimi pogoji, ali
4. ponudba vrednostnih papirjev javnosti v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopek prodaje lahko izvede na podlagi javne metode prodaje finančnega premoženja, ki je opredeljena v drugem zakonu.

(3) Pri javnem zbiranju ponudb se lahko za izboljšanje finančnih pogojev prodaje opravijo pogajanja v skladu z objavljenimi pogoji.

(4) Kapitalske naložbe se lahko prodajajo ali zamenjajo na podlagi neposredne pogodbe:

- ko je za prodajo kapitalske naložbe izbran finančni svetovalec skladno z mednarodno prakso;
- pri zamenjavi kapitalske naložbe, če se s tem ne zmanjša skupna vrednost naložb ali se izboljša kakovost kapitalske naložbe ali če se portfeljska kapitalska naložba zamenja za strateško kapitalsko naložbo;
- če se z dolžniškimi vrednostnim papirjem ali delnico trguje na organiziranem ali prostem trgu v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov, s pravili trgovanja tega trga, razen pri prodaji svežnjev, kot so opredeljeni s pravili organiziranega trga finančnih instrumentov, ki mora potekati po eni izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena;
- če se sprejme javna ponudba, predložena v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme;
- pri prodaji na podlagi prodajne opcije, če se ugotovi, da ob upoštevanju stroškov prodaje na trgu ne bi bila dosežena višja cena;

– pri uveljavljanju predkupne pravice upravičenca do kapitalne naložbe, potem ko je bila izvedena ena izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena.

17. člen

(nadzor in merila za merjenje uspešnosti družb s kapitalno naložbo države)

(1) Naloga SDH je, da sprejme merila za merjenje uspešnosti družb s kapitalno naložbo države. Oblikovana morajo biti glede na vrsto naložbe. Merila za vrednotenje strateških družb morajo upoštevati strateške cilje in merila, ki jih določa strategija, ter določati tudi ekonomske in finančne cilje. Za vrednotenje uspešnosti pomembnih naložb in portfeljskih naložb so merila lahko le finančna in ekonomska ter taka, ki vrednotijo družbeno odgovornost ravnanja družb. Merila se določijo z notranjim aktom SDH, ki ga pripravi uprava, potrdi pa nadzorni svet.

(2) SDH spremlja poslovanje družb s kapitalno naložbo države. Pregleduje uspešnost doseganja ciljev, preverja poslovanje in poročanje o njem. Spremljanje prilagodi statusni obliki in lastniški sestavi družbe ter temu, ali se z vrednostnimi papirji družbe trguje na organiziranem trgu, pri čemer lahko uporabi vse zakonite metode pridobivanja informacij.

(3) Sistem nadzora spremlja izpolnjevanje glavnih ciljev posamezne družbe že med letom. Nadzor mora biti prilagojen statusni obliki, velikosti, kompleksnosti, lastniški sestavi in javnosti družbe. Pri bistvenih odkloneh od pričakovanj se mora SDH odzvati ter zahtevati od družbe pojasnila v okviru in na način, ki sta določena s tem zakonom in zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, ter akti upravljanja, pa tudi ukrepati skladno s pristojnostmi, ki jih ima v skladu s predpisi in akti upravljanja.

4. Oddelek

Postopki upravljanja naložb

18. člen

(upravljanje naložb)

(1) SDH upravlja naložbe v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in sprejetimi akti upravljanja, upošteva statusno organizacijo in notranje akte posamezne družbe.

(2) V sklopu upravljanja SDH predvsem:

- se udeležuje skupščin in tam uresničuje glasovalne pravice;
- skrbi za uresničevanje drugih pravic delničarja ali družbenika, kot so sklic skupščine, razširitev dnevnega reda, zahteva za posebno revizijo, zahteva za izredno revizijo in vložitev odškodninskega zahtevka ter podobno;
- skrbi za pravno varovanje pravic delničarja ali družbenika ter nastopa kot zastopnik delničarja ali družbenika v upravnih, sodnih in drugih postopkih;
- skrbi za ustrezno vsebinsko presojo posameznih predlogov skupščinskih sklepov ter za upoštevanje določb zakonodaje in aktov upravljanja pri postopkih upravljanja družb;

- oblikuje dobro zasnovan in pregleden postopek akreditacije, nominacije in izbire kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države ter skrbi za njegovo izvajanje.
 - zagotavlja, da bodo sistemi nagrajevanja za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države zadovoljevali dolgoročne interese družbe ter h kandidiranju za članstvo v nadzornih svetih pritegovali in spodbujali kvalificirane strokovnjake;
 - v skladu z veljavnimi predpisi vzpostavi sisteme poročanja, ki omogočajo varovanje interesov SDH in Republike Slovenije kot delničarja ali družbenika, in vrednotenje sistemov upravljanja posamezne družbe;
 - sklepa delničarske ali druge dogovore, ki opredeljujejo pravice in obveznosti glede upravljanja ali razpolaganja z naložbami med SDH, Republiko Slovenijo in tretjimi osebami;
-
- spodbuja in v obsegu svojih pravic zagotavlja dobre sisteme korporativnega upravljanja posameznih družb s kapitalsko naložbo države;
 - pridobiva naložbe z ustanavljanjem, nakupom ali dokapitalizacijo družb;
 - razpolaga s posameznimi kapitalskimi naložbami v obsegu in na način, ki ju predpisuje ta zakon in akti upravljanja.

19. člen

(upravljanje naložb Republike Slovenije)

- (1) SDH je pristojen za upravljanje vseh naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije po lastni presoji in v skladu s tem zakonom. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja, določene s tem zakonom.
- (2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena SDH ni pristojen za upravljanje:
- kapitalskih naložb v mednarodnih finančnih institucijah,
 - kapitalskih naložb v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno gospodarsko službo dejavnosti systemskega operaterja za prenos in distribucijo zemeljskega plina in električne energije ter javno gospodarsko službo dejavnosti organiziranja trga z električno energijo v Republiki Sloveniji,
 - naložb v DUTB.
- (3) Ministrstvo, pristojno za finance, mora nemudoma obvestiti SDH o pridobivanju novih kapitalskih naložb.

20. člen

(omejitve upravljanja in neodvisnost organov družb s kapitalsko naložbo države)

- (1) SDH ima iz naložb države v gospodarske družbe le tiste pravice, ki jih za posamezno družbo glede na njeno organizacijsko obliko določajo predpisi, ki urejajo delovanje gospodarskih družb, in njeni notranji akti.
- (2) Organi družb s kapitalsko naložbo države morajo pri svojem opravljanju funkcij ravnati izključno v interesu družb, v katerih imajo funkcijo, in ta zakon ne izključuje nalog, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo po zakonodaji o delovanju gospodarskih družb.

(3) SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu s tem zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem pa ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. Komuniciranje ter izražanje mnenj in pričakovanj SDH od družb s kapitalsko naložbo države za člane organov družb ni zavezujoče in ne predstavlja kršitve tega člena.

21. člen

(skupščinske odločitve o imenovanju članov organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH mora na skupščinah glasovati za imenovanje članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka. Merili za izbiro in imenovanje kandidatov sta izključno strokovnost in izkušnost. Nejavno izražanje mnenj oseb, navedenih v tretjem odstavku 51. člena tega zakona v povezavi z glasovanjem o imenovanju članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države, se šteje za lobistični stik v skladu s tretjim odstavkom 51. člena tega zakona.

(2) Poleg izpolnjevanja meril posameznih članov nadzornega sveta skladno s tem členom mora SDH glasovati tako, da so nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države kot celote sestavljeni iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. SDH mora glasovati tako, da so v nadzorne svete imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, poslovanje družbe in drugi strokovni profili, ki so potrebni za učinkovit nadzor glede na dejavnost, obseg poslovanja in druge lastnosti družb. Potrebne strokovne profile določijo nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države v postopku priprave predlogov novih članov nadzornega sveta za skupščine. Pričakovana vloga nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, vloga komisij nadzornih svetov, postopki in merila priprave predlogov za skupščino ter način sodelovanja s SDH se določijo s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

(3) Kandidati za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in tem zakonom. Poleg tega SDH ne sme glasovati za kandidate za člane organov nadzora, ki so:

- fizične osebe, ki so neposredno v kakršnem koli poslovnem razmerju z družbo, za nadzorni svet katere kandidirajo, ali njenimi odvisnimi družbami, razen če gre za odjem običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu,
- fizične osebe, ki so člani organov nadzora ali vodenja in zaposlene za nedoločen ali določen čas v pravnih osebah, ki so v kakršnem koli poslovnem razmerju z družbo, za nadzorni svet katere kandidirajo, ali njenimi odvisnimi družbami, razen če gre za odjem običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu,
- fizične osebe s funkcijo, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe in ki take funkcije niso opravljali v preteklih šestih mesecih,
- že člani organa vodenja v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv,
- fizične osebe, ki imajo ali so v zadnjih šestih mesecih imele funkcijo v politični stranki, na katero so bile voljene ali imenovane.

(4) SDH pri glasovanju o kandidatih za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države lahko glasuje le za kandidate, ki poleg meril, ki jih določa zakonodaja o delovanju gospodarskih družb, zadostijo tem merilom:

- odlikuje jih osebna integriteta in poslovna etičnost;
- njihove izkušnje potrjujeta poslovna uspešnost in ugled;– imajo ustrezno izobrazbo;
- imajo ustrezne delovne izkušnje;
- premorejo celovito poslovno in drugo ustrezno strokovno znanje;
- poznajo pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazujejo s potrdilom o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov;
- pri svojem delu in odločanju so sposobni upoštevati predvsem dolgoročni interes družbe ter temu podrediti morebitne drugačne osebne ali posamične interese;
- so časovno razpoložljivi ali bodo časovno razpoložljivi med opravljanjem funkcije;
- so sposobni učinkovitega komuniciranja in timskega dela;
- niso ekonomsko, osebno ali kako drugače povezani z družbo ali njeno upravo;
- niso v morebitnih konfliktih interesov.

(5) Skladnost kandidatov z merili, navedenimi v drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena, se zagotavlja s postopkom, ki ga sestavljata akreditacija in nominacija. Za akreditacijo in nominacijo je pristojna kadrovska komisija SDH skladno s 48. členom tega zakona. Akreditacijski in nominacijski postopek temeljita na objektivnosti in preglednosti ter morata zagotavljati sledljivost načina pridobivanja kandidatov in tudi, kdo je posameznega kandidata povabil ali predlagal. Natančneje sta določena v Politiki opravljanja naložb, opredeljeni v 31. členu tega zakona.

(6) Sklepe o imenovanju članov nadzornega sveta v družbah v državni lasti, pa tudi vse druge skupščinske sklepe ali sklepe ustanovitelja teh družb skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, oblikuje in sprejme uprava SDH, ki je odgovorna za dosledno izvajanje tega člena na skupščinah posameznih družb z naložbo države.

22. člen

(plačila članov organov nadzora družb, ki jih upravlja SDH)

(1) SDH mora glasovati za sistem plačil, ki bo v nadzorne svete pridobil vrhunske in neodvisne strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa ne sme glasovati za sprejemanje skupščinskih sklepov, ki bi omogočali neutemeljeno visoka plačila članom nadzornih svetov glede na potrebe in finančno stanje družbe.

(2) SDH ne sme glasovati za sklepe o plačilih članov organov nadzora, ki bi lahko povzročili konflikt interesov ali oddaljevali interese članov organov nadzora od interesa družb. Zato SDH glasuje le za sklepe o plačilih članov organov nadzora, ki določajo, da so ta plačila sestavljena izključno iz plačila za opravljanje funkcije in sejnine. Plačilo za opravljanje funkcije je sestavljeno iz osnovnega plačila za opravljanje funkcije in doplačila za posebne naloge ali funkcije člana, kot je opravljanje funkcije predsednika, namestnika predsednika ali člana v komisijah organa nadzora. Plačila za opravljanje funkcije članov organov nadzora in sejnine se določijo ob upoštevanju velikosti družbe in njenega finančnega stanja.

23. člen

(politike prejemkov organov vodenja družb, ki jih upravlja SDH)

(1) SDH mora v vseh družbah s kapitalsko naložbo države uporabiti upravljavska upravičenja, da skupščine teh družb sprejmejo politike prejemkov organov vodenja skladno z zakonodajo, ki

ureja delovanje gospodarskih družb. Če plačila članov organa vodenja glede na statusno obliko družbe in na njene notranje akte določa skupščina neposredno, SDH uporabi upravljavska upravičenja za sprejetje skupščinskih sklepov o plačilih, ki vsebinsko sledijo določbam tega člena. Skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, morajo biti vsi prejemki članov organov vodenja v skladu s tako politiko prejemkov, za kar so odgovorni organi nadzora družb.

(2) SDH mora glasovati za sprejetje politike prejemkov, ki upošteva vsa načela, določena zanj v zakonodaji o delovanju gospodarskih družb, poleg tega pa politika družb s kapitalsko naložbo države določa še:

- najvišje dovoljeno nespremenljivo plačilo člana organa vodenja, ki mora biti dovolj visoko, da omogoča organom nadzora pridobiti v organe vodenja vrhunske strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa preprečuje neutemeljeno visoka plačila članov organov vodenja glede na potrebe, uspešnost in finančno stanje družbe;
- najvišji dovoljeni znesek spremenljivega dela prejemka člana organa vodenja;
- najvišjo dovoljeno odpravnino člana organa vodenja.

24. člen

(povračila škode v družbah s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH si v družbah s kapitalsko naložbo države prizadeva za odgovorno in skrbno ravnanje organov teh družb. Če se pojavijo utemeljeni sumi, da je bila zaradi neskrbnega ravnanja organov vodenja ali nadzora posamezna družba s kapitalsko naložbo oškodovana, mora SDH začeti postopke za menjavo članov organov nadzora in sprejetje skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi posamezne naložbe.

(2) Če zaradi glasovanja drugih delničarjev ali družbenikov skupščinski sklepi iz prejšnjega odstavka niso sprejeti, mora SDH skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, uporabiti pravice manjšinskega delničarja ali družbenika za začetek postopkov posebnih revizij, odškodninskih postopkov in sodnih odpoklicev članov organov, če mu delež v posamezni družbi skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, to omogoča.

(3) Če obstajajo znaki, da je bila posamezni družbi povzročena škoda zaradi vpliva tretje osebe, mora SDH skladno s prejšnjima odstavkoma tega člena in skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, začeti postopke tudi proti tej tretji osebi. Razloge za morebitni odstop od uveljavljanja odgovornosti ali škode po obravnavi posameznih sumov mora SDH ustrezno dokumentirati in obrazložiti.

25. člen

(obveščanje o pridobivanju naložb)

(1) Pravne osebe, ki s SDH delujejo usklajeno z zakonom, ki ureja prevzeme, morajo upravo SDH obvestiti najmanj sedem delovnih dni pred pridobivanjem kapitalske naložbe, glede katere bi v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme, nastala obveznost prevzemne ponudbe. Enako dolžnost obveščanja ima SDH do družb iz prejšnjega stavka.

(2) Pravne osebe so ob kršitvi določb iz prvega odstavka tega člena odgovorne po splošnih pravilih o odškodninski odgovornosti.

(3) SDH na svoji spletni strani objavi in mesečno posodobi seznam oseb iz prvega odstavka tega člena.

5. Oddelek

Prihodki in financiranje upravljanja naložb

26. člen

(prihodki iz upravljanja naložb)

Vsi prihodki iz upravljanja naložb v lasti SDH in iz razpolaganja z njimi so prihodki SDH. Prihodki iz upravljanja naložb Republike Slovenije in iz razpolaganja z njimi so prihodek proračuna Republike Slovenije.

27. člen

(financiranje upravljanja naložb Republike Slovenije)

(1) Za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije in KAD je SDH upravičen do plačila. Plačilo se določi na podlagi dejanskih upravičenih stroškov, povezanih z upravljanjem njihovih naložb.

(2) Višino nadomestila in druga medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem nalog upravljanja naložb Republike Slovenije uredita SDH in Republika Slovenija s pogodbo, ki jo sklene vlada na predlog ministra, pristojnega za finance. Pogodba skladno s tem členom ne more posegati v pristojnosti in odgovornosti SDH pri upravljanju naložb v lasti Republike Slovenije in ne more postavljati dodatnih pogojev ali soglasij za upravljanje naložb ali razpolaganje z njimi.

(3) Višino nadomestila in druga medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem nalog upravljanja naložb KAD uredita SDH in KAD s pogodbo. Pogodba skladno s tem členom ne more posegati v pristojnosti in odgovornosti SDH pri upravljanju naložb v lasti KAD ter ne more postavljati dodatnih pogojev ali soglasij za upravljanje naložb ali razpolaganje z njimi.

3. poglavje

AKTI UPRAVLJANJA NALOŽB

28. člen

(strategija upravljanja naložb)

Strategija upravljanja naložb (v nadaljnjem besedilu: strategija) določa:

– opredelitev in razvrstitev naložb na posamezne vrste naložb skladno z 10. členom tega zakona,

- opredelitev razvojnih usmeritev Republike Slovenije kot delničarke ali družbenice družb,– posamezne strateške cilje, ki jih Republika Slovenija želi uresničiti z vsako naložbo, opredeljeno kot strateško, in načine doseganja ciljev, opredeljenih v sektorskih politikah,
- merila za vrednotenje uspešnosti posameznih strateških naložb.

29. člen

(priprava, sprejetje in sprememba strategije)

- (1) Strategijo na predlog vlade sprejme državni zbor in velja do sprejetja nove strategije. Državni zbor lahko razveljavi ali spremeni strategijo le s sprejetjem nove strategije.
- (2) Predlog strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance. To ministrstvo lahko od SDH in DUTB zahteva mnenja ali izhodišča za pripravo strategije.
- (3) SDH lahko predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere.

30. člen

(letni načrt upravljanja naložb)

- (1) Letni načrt upravljanja naložb pripravi uprava SDH na podlagi sprejete strategije. V njem se opredelijo podrobni cilji SDH pri upravljanju posameznih naložb ter ukrepi in usmeritve za doseganje teh ciljev. Letni načrt upravljanja naložb določa tudi pričakovane denarne tokove iz upravljanja naložb v lasti SDH in Republike Slovenije.
- (2) K letnemu načrtu upravljanja naložb da soglasje nadzorni svet na predlog uprave SDH najpozneje do konca novembra za naslednje koledarsko leto.
- (3) SDH mora nemudoma po pridobitvi soglasja nadzornega sveta poslati letni načrt ministrstvu, pristojnemu za finance. K letnemu načrtu iz prejšnjih odstavkov da vlada soglasje na predlog tega ministrstva.

31. člen

(politika upravljanja naložb)

- (1) Politika upravljanja naložb natančneje določa načela, postopke in merila, ki jih SDH spoštuje pri opravljanju nalog skladno s tem zakonom. Njen namen je zagotavljanje preglednosti in sledljivosti sprejemanja odločitev, zato mora določiti nadzorne mehanizme pri upravljanju naložb, zaposlovanju in najemanju zunanjih izvajalcev.
- (2) Politika upravljanja mora poleg drugih sestavin skladno s tem zakonom jasno opredeliti postopek razpolaganja s kapitalskimi naložbami, ki morajo zagotoviti spoštovanje tega zakona, podrobneje določiti zakonodajo o javnem naročanju ter varovati interese SDH in Republike Slovenije. Postopki morajo omogočati učinkovito izvedbo razpolaganja, pri čemer morajo biti jasni mehanizmi za zagotavljanje doseganja čim višje cene in morebitnih drugih ciljev SDH ali Republike Slovenije pri razpolaganju z naložbami.
- (3) Politiko sprejme uprava SDH, k njej pa da soglasje nadzorni svet.
- (4) Določbe politike so za organe SDH zavezujoče.

32. člen

(Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države)

- (1) Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljnjem besedilu: kodeks) vsebuje načela in priporočila dobre prakse za korporativno upravljanje družb s kapitalsko naložbo države.
- (2) Kodeks mora oblikovati različna priporočila za družbe z različnimi statusnimi oblikami in lastniškimi sestavami ter glede na dejstvo, ali se z vrednostnimi papirji družb trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.
- (3) SDH si mora prizadevati, da se družbe s kapitalsko naložbo države v poslovnem poročilu sklicujejo na kodeks skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in v vsakem letnem poročilu razkrivajo, kako so spoštovale kodeks po načelu »uporabi ali pojasni«.
- (4) Vse druge morebitne smernice in stališča, ki jih SDH kakor koli predloži družbam s kapitalsko naložbo države, morajo biti v celoti skladni s kodeksom in politiko.
- (5) Kodeks sprejme uprava SDH, k njemu pa da soglasje nadzorni svet.
- (6) Priporočila dobrega korporativnega upravljanja, vsebovana v kodeksu, mora smiselno upoštevati tudi SDH pri svojem delovanju.

4. poglavje

STATUS IN UPRAVLJANJE SDH

1. Oddelek

Status SDH

33. člen

(pravnoorganizacijska oblika in firma SDH)

- (1) SDH je delniška družba. Ustanoviteljica in edina delničarka SDH je Republika Slovenija.
- (2) Firma SDH je: Slovenski državni holding, d. d.
- (3) Skrajšana firma je: SDH, d. d.
- (4) Prevod firme je: Slovenian Sovereign Holding.
- (5) Skrajšani prevod firme je: SSH.

34. člen

(uporaba zakonov)

- (1) Za SDH se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ni s tem zakonom določeno drugače.
- (2) Za SDH se ne uporabljajo določbe zakona o finančnih konglomeratih.

35. člen

(uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja)

SDH vodi poslovne knjige v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

36. člen

(prepoved sklepanja sponzorskih in donatorskih pogodb)

SDH ne sme sklepati nobenih sponzorskih ali donatorskih pogodb.

2. Oddelek

Organi SDH

37. člen

(organi SDH)

SDH ima te organe:

- skupščino,
- nadzorni svet,
- upravo,
- ekonomsko socialni strokovni odbor.

38. člen

(skupščina SDH)

Naloge in pristojnosti skupščine SDH (v nadaljnjem besedilu: skupščina) v skladu z določbami tega zakona uresničuje vlada.

39. člen

(sestava nadzornega sveta SDH)

(1) Nadzorni svet SDH (v nadaljnjem besedilu: nadzorni svet) sestavlja pet članov. Za nadzorni svet se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju v organih družb. Za člana nadzornega sveta je lahko izvoljen, kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb, izpolnjuje še te pogoje in merila:

- odlikuje ga osebna integriteta in poslovna etičnost,
- njegove izkušnje potrujeta poslovna uspešnost in ugled,
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
- ima najmanj deset let ustreznih delovnih izkušenj iz vodenja ali upravljanja gospodarskih družb in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate,

- ni bil obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljal v preteklih šestih mesecih,
- ni član organa vodenja ali nadzora v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv,
- ni fizična oseba, ki ima ali je v zadnjih šestih mesecih imela funkcijo v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana.

(2) Člani nadzornega sveta ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član nadzornega sveta odjemalec običajnih produktov in storitev družbe, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(3) Nadzorni svet mora biti sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje obveznosti in premoženja ter korporacijsko pravo.

40. člen

(imenovanje nadzornega sveta)

- (1) Vse člane nadzornega sveta imenuje državni zbor na predlog vlade. Državni zbor daje soglasje k celotnemu predlogu vlade in ga ne more spreminjati.
- (2) Član nadzornega sveta je izvoljen za pet let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.
- (3) Pred oblikovanjem predloga vlade za državni zbor za imenovanje članov nadzornega sveta mora minister, pristojen za finance, ki pripravi predlog za vlado, sestaviti strokovno komisijo, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskih virov in delovanja nadzornih svetov. Strokovna komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušenj in veščin, potrebnih za kakovostno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, ter pripravi ciljne strokovne profile za posamezne člane. Izvede tudi postopek pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta in ocenjevanje kandidatov ter pripravi predlog članov nadzornega sveta za ministra, pristojnega za finance, pri čemer morajo biti posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z 39. členom tega zakona.
- (4) Če ministrstvo, pristojno za finance, predlaga vladi člane nadzornega sveta, ki jih ni predlagala strokovna komisija, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 39. členom tega zakona.
- (5) Če vlada imenuje člane nadzornega sveta, ki jih ni predlagalo ministrstvo, pristojno za finance, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 39. členom tega zakona.

41. člen

(poslovanje nadzornega sveta)

- (1) Nadzorni svet je sklepčen, če je pri sklepanju navzočih več kot polovica članov.

(2) Nadzorni svet odloča z navadno večino, ob enakem številu glasov je odločilen glas predsednika nadzornega sveta, v njegovi odsotnosti pa njegovega namestnika. Namestnik prevzame pravice in obveznosti predsednika le, če je ta odsoten ali onemogočen pri njihovem uresničevanju, v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Minister, pristojen za finance, predsednik komisije državnega zbora za nadzor javnih financ se lahko udeležita seje nadzornega sveta, pri čemer nimata pravic odločanja na njej. Za vsako sejo se jima pošlje vabilo, vse gradivo in zapisniki nadzornega sveta.

42. člen

(pristojnosti nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet nadzira uresničevanje aktov upravljanja in poslovanje SDH.

(2) Za vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti nadzornega sveta, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja poslovanje gospodarskih družb.

43. člen

(komisije nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet imenuje revizijsko komisijo in komisijo za tveganja. Skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, lahko imenuje tudi druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo.

(2) Za revizijsko komisijo se v celoti uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Glede sestave komisije za tveganja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, v delu, ki ureja revizijsko komisijo.

(4) Komisija za tveganja je posvetovalno telo, ki na podlagi tega člena in politike oblikuje strokovna mnenja o vzpostavljenem sistemu obvladovanja tveganj in predlaga njegove izboljšave.

44. člen

(odpoklic člana nadzornega sveta)

(1) Člana nadzornega sveta lahko na predlog vlade, odpokliče državni zbor:

- če se naknadno ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev za izvolitev,
- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije,
- če ne opravlja nalog, določenih v tem zakonu in aktih upravljanja naložb iz tega zakona,
- če ne opravlja nalog, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe,
- če opravlja naloge iz prejšnjih dveh alinej nevestno ali nestrokovno,
- če se naknadno ugotovi, da pred imenovanjem skladno z drugim odstavkom 56. člena ni razkril okoliščin, ki bi lahko povzročile konflikt interesov, ali je navedel lažne podatke,
- če krši določbe 5. poglavja tega zakona in zakon to kršitev šteje za hujšo kršitev delovnih obveznosti in odgovornosti,
- če opravlja funkcije, ki so nezdržljive s funkcijami člana nadzornega sveta.

45. člen

(prejemki članov nadzornega sveta)

(1) Prejemke predsednika in članov nadzornega sveta določi Vlada Republike Slovenije kot skupščina.

46. člen

(uprava SDH)

(1) Upravo SDH (v nadaljnjem besedilu: uprava) sestavljajo predsednik in dva člana, ki jih imenuje nadzorni svet SDH na podlagi mednarodnega razpisa ali sodelovanja z mednarodno kadrovsko agencijo.

(2) Za člana uprave SDH je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, določenih v zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb, izpolnjuje še te pogoje:

- jo odlikuje osebna integriteta in poslovna etičnost;
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
- ima deset let delovnih izkušenj na vodstvenih položajih in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate,
- aktivno obvlada angleški jezik,
- ni bila obsojena zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zoper njo ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljala v preteklih šestih mesecih,
- niso fizične osebe, ki imajo ali so v zadnjih šestih mesecih imele funkcijo v politični stranki, na katero so bile voljene ali imenovane.

(3) Član uprave je imenovan za štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

(4) Položaj članov uprave je nezdržljiv s članstvom v poslovodstvu v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, in v gospodarski družbi, ki opravlja dejavnost, ki je ali bi lahko bila v konkurenčnem razmerju z dejavnostjo družbe s kapitalsko naložbo države.

(5) Kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona ali aktov upravljanja je hujša kršitev obveznosti člana uprave. Za razrešitev člana uprave SDH se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(6) Člani uprave ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član uprave odjemalec običajnih produktov in storitev družbe s kapitalsko naložbo države, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(7) Prejemke predsednika in članov uprave določi nadzorni svet. Pri tem se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja prejemke članov organa nadzora v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

47. člen

(pristojnost uprave)

(1) Uprava je odgovorna za vse upravljaljske odločitve SDH. Posle družbe vodi samostojno in na lastno odgovornost, v skladu z akti upravljanja naložb. Ta zakon ali statut lahko določi, da sme uprava nekatere vrste poslov opravljati samo v soglasju z nadzornim svetom. Ne glede na določbe zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb, nadzorni svet ne more s sklepom določiti obveznosti pridobivanja soglasja uprave za nekatere posle, če tega ne določa ta zakon ali statut SDH.

(2) Vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti uprave, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

48. člen

(kadrovska komisija)

(1) Uprava imenuje kadrovske komisije.

(2) Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi izvedbene postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja teh kandidatov in postopke njihove akreditacije.

(3) Kadrovska komisija ima tri člane, ki jih uprava imenuje med strokovnjaki korporativnega upravljanja, upravljanja človeških virov in delovanja nadzornih svetov za štiri leta. Član kadrovske komisije ne sme biti član organov politične stranke, uprave ali nadzornega sveta in ne sme biti zaposlen v družbi, v kateri SDH upravlja kapitalsko naložbo.

(4) Merila, postopek ugotavljanja primernosti kandidatov in način delovanja kadrovske komisije se objavijo na spletni strani SDH, ko jih določi in sprejme uprava.

(5) Če uprava predlaga kandidate, ki jih ni predlagala kadrovska komisija, mora zagotoviti možnost razkritja take odločitve vključno s pogoji in merili, po katerih so bili predlagani kandidati primernejši od nominiranih. Zagotovljena mora biti tudi sledljivost načina poteka nabora teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bilo ugotovljeno izpolnjevanje meril za primernost kandidata iz četrtega odstavka tega člena.

49. člen

(ekonomsko socialni strokovni odbor)

(1) Ekonomsko socialni strokovni odbor (ESSO) je posvetovalno telo uprave SDH.

(2) Namenjen je svetovanju upravi SDH s strani ključnih deležnikov v sistemu upravljanja, nima pa vodstvenih ali upravljaljskih pristojnosti. Daje mnenja in pobude upravi SDH s področja ekonomsko socialnih zadev.

(3) Naloge, pristojnosti in način delovanja ESSO so natančneje opredeljene v statutu SDH.

(4) Mnenja, predloge in priporočila ESSO je dolžna obravnavati uprava SDH in se do njih opredeliti.

50. člen

(sestava ekonomsko socialnega strokovnega odbora)

ESSO je sestavljen iz sedmih predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih na ravni države, ki so člani Ekonomsko socialnega sveta RS. Člane ESSO imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije iz prejšnjega odstavka tega člena, potrjuje pa uprava SDH. Mandat članov ESSO je pet let, člani ESSO pa izmed sebe izvolijo predsednika.

5. POGLAVJE

UKREPI ZA KREPITEV INTEGRITETE IN ODGOVORNOSTI TER OMEJEVANJE TVEGANJ ZA KORUPCIJO, NASPROTJE INTERESOV IN ZLORABO NOTRANJIH INFORMACIJ PRI UPRAVLJANJU NALOŽB DRŽAVE

1. oddelek

SKLADNOST POSLOVANJA IN INTEGRITETA

51. člen

(pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto)

(1) Za vzpostavitev in izvajanje sistema skladnosti poslovanja in integritete je v SDH zaposlen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki je pristojen za:

- pripravo in uresničevanje načrta integritete ter drugih ukrepov notranjega nadzora za prepoznavo in preprečevanje tveganj korupcije, nasprotja interesov, nedovoljenih nejavnih političnih in interesnih vplivov na sprejemanje odločitev ter drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj v SDH in v razmerju do odvisnih gospodarskih družb in zunanjih deležnikov;
- pripravo in izvajanje ukrepov za omejevanje tveganj prepovedanega trgovanja z notranjimi informacijami ter nepooblaščenega razkrivanja zaupnih in varovanih podatkov;
- ozaveščanje, usposabljanje in svetovanje upravi, nadzornemu svetu, notranji revizijski službi ali revizorju in zaposlenim v SDH glede krepitve integritete, skladnosti poslovanja s predpisi in kodeksi ravnanja, odpravljanja tveganj korupcije, nasprotja interesov ter drugih neetičnih in protipravnih ravnanj;
- svetovanje poslovodnim in nadzornim organom ter notranjim revizijskim službam ali revizorjem družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv pri krepitvi integritete, o skladnosti poslovanja s predpisi in kodeksi ravnanja, odpravljanja tveganj korupcije, nasprotja interesov ter drugih neetičnih in protipravnih ravnanj;
- vzpostavitev in izvajanje programa zaščite zaposlenih v SDH, ki dobronamerno prijavijo domnevno nezakonito ali neetično ravnanje nadrejenih;
- redno sodelovanje s pristojnimi nadzornimi organi s področja integritete in preprečevanja korupcije, organi odkrivanja in pregona, dostopa do informacij javnega značaja in revizije;
- opravljanje drugih nalog skladno z zakonom in akti SDH.

(2) Pooblaščenec je treba zagotoviti ustrezno neodvisnost pri opravljanju njegovih nalog. Po potrebi se pri njem oblikuje strokovna služba.

(3) Za pooblaščenca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje za člana uprave SDH po tem zakonu. Imenuje ga uprava SDH ob predhodnem soglasju nadzornega sveta. Pooblaščenec je lahko razrešen s svojega položaja oziroma mu preneha delovno razmerje samo ob soglasju nadzornega sveta SDH.

52. člen

(upravljanje tveganj in načrt integritete)

(1) SDH mora skladno s tem zakonom ter smiselno uporabo določb zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, in njegovih smernic oblikovati in uresničevati načrt integritete kot orodje notranjega nadzora za prepoznavo in omejevanje tveganj korupcije, nasprotja interesov, nepooblaščenega razkrivanja notranjih informacij in varovanih podatkov ali trgovanja z njimi ter drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj v SDH in v razmerju do odvisnih gospodarskih družb ter zunanjih deležnikov.

(2) Načrt integritete in njegove spremembe na predlog uprave SDH potrdi nadzorni svet SDH. Pred potrditvijo mora nadzorni svet pridobiti mnenje Komisije za preprečevanje korupcije.

(3) Za spremljanje uresničevanja načrta integritete je odgovoren pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki o svojih dejavnostih najmanj vsake tri mesece poroča nadzornemu svetu SDH.

(4) Nadzor nad uresničevanjem načrta integritete opravlja nadzorni svet, med drugim z rednimi obravnavami poročil pooblaščenca, predlogi upravi glede sprememb načrta integritete in dodatnih ukrepov za obvladovanje tveganj ter s spremljanjem izvajanja ukrepov v rokih, določenih v načrtu integritete.

(5) Komisija za preprečevanje korupcije lahko ob uporabi pristojnosti po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, v SDH opravi nadzor nad uresničevanjem načrta integritete, zato da odpravi posamična ali splošna tveganja za korupcijo in nasprotje interesov.

(6) Na podlagi predloga uprave SDH, nadzornega sveta SDH ali na lastno pobudo lahko Komisija za preprečevanje korupcije ob uporabi pristojnosti po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, gospodarski družbi, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, z odločbo odredi pripravo načrta integritete.

(7) V primeru iz prejšnjega odstavka se za pripravo in uresničevanje načrtov integritete ter nadzor nad njimi smiselno uporabljajo določbe tega člena in zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, ter smernic, pripravljenih skladno s tem zakonom. Prvi načrt integritete mora biti pripravljen in potrjen v šestih mesecih od imenovanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

53. člen

(varovanje podatkov in notranjih informacij)

(1) SDH mora kot zaupne varovati vse podatke, dejstva in okoliščine o posamezni družbi s kapitalsko naložbo države ne glede na to, kako jih je pridobil. Za zaupne podatke se vedno štejejo načrti in namere o razpolaganju s posamezno kapitalsko naložbo države.

(2) Člani organov SDH, zaposleni pri SDH ali druge osebe, ki so jim v zvezi z njihovim delom v SDH kakor koli dostopni zaupni podatki iz tega člena, teh podatkov ne smejo nepooblaščevo sporočiti tretjim osebam niti jih sami uporabiti ali omogočiti, da bi jih uporabile tretje osebe, razen če te podatke potrebuje agencija za nadzor trga vrednostnih papirjev za opravljanje

nadzora skladno s tem členom ali drug nadzorni organ zaradi nadzora, ki ga opravlja v skladu s svojimi zakonskimi pristojnostmi.

(3) SDH mora tekoče sestavljati seznam družb s kapitalsko naložbo države, v zvezi s katerimi je pridobila zaupne podatke ali podatke, ki imajo značilnost notranje informacije skladno z zakonom, ki ureja delovanje trga finančnih instrumentov. Poleg podatka o kapitalski naložbi, ki mora biti izražen z oznako lastniškega vrednostnega papirja, mora seznam vsebovati podatke, na podlagi katerih je mogoče osebe, seznanjene z notranjimi informacijami, ustrezno identificirati. Z vsebino seznama morajo biti seznanjeni vsi zaposleni in druge osebe, ki v SDH opravljajo naloge v zvezi z upravljanjem naložb.

(4) SDH mora voditi evidenco o vseh poslih z naložbami, uvrščenimi na seznam iz tretjega odstavka tega člena, ki jih je sklenila:

- oseba, ki ima položaj člana njenega organa vodenja ali nadzora,
- oseba, ki je zaposlena pri SDH, ali druga oseba, ki so ji v zvezi z njenim delom pri SDH ali pri opravljanju storitev zanj kakor koli dostopni zaupni podatki iz prvega odstavka tega zakona,
- družinski član osebe iz 1. ali 2. točke tega odstavka,
- družba, ki je podrejena osebi iz prve, druge ali tretje alineje tega odstavka.

(5) Skrbnik evidence iz prejšnjega odstavka je pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(6) SDH mora vzpostaviti sistem rednega poročanja o poslih iz četrtega odstavka tega člena in izvajati ustrezne ukrepe, ki zagotavljajo redno vodenje evidence o teh poslih.

(7) Razkritje varovanih podatkov ali notranjih informacij, ki je storjeno naklepno ali iz velike malomarnosti po tem členu, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.

(8) Nadzor nad izvajanjem tega člena opravlja agencija, ustanovljena na podlagi zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov. SDH mora agenciji, ustanovljeni na podlagi zakona, ki ureja trg vrednostnih papirjev, predložiti seznam in evidenco iz tretjega in četrtega odstavka tega člena do konca vsakega koledarskega meseca.

54. člen

(prijava neetičnega ali nezakonitega ravnanja ali vplivanja)

(1) Član uprave, član nadzornega sveta, zaposleni v SDH, član kadrovske komisije in član posvetovalnih teles SDH, ki dobroverno menijo, da se od njih zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v povezavi z njihovo službo ali položajem ali se s tem namenom nad njimi izvajajo nejavni vplivi, pritiski, duševno ali telesno nasilje ali dobivajo neprimerne ponudbe tretjih oseb, morajo tako ravnanje prijaviti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto. Ta se mora na prijavo brez odlašanja odzvati skladno z načrtom integritete in drugimi akti SDH, presoditi dejansko stanje in ukreniti, kar je potrebno, da se preprečijo nadaljnje nezakonite ali neetične zahteve in nastanek škodljivih posledic.

(2) Pooblaščenec o prijavi iz prvega odstavka tega člena nemudoma obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojni državni organ. Posameznik iz prvega odstavka lahko namesto pooblaščenцу predloži prijavo tudi neposredno Komisiji za preprečevanje korupcije.

(3) Posameznik iz prvega odstavka mora pooblaščenca najpozneje v treh dneh obvestiti o vsakem nejavnem stiku, ki ga je imel s članom ali predstavnikom politične stranke ali osebo, ki nastopa v njunem imenu, če je pri stiku lobiran v zvezi z uresničevanjem upravljaljskih pravic v posameznih družbah ali v zvezi s pridobivanjem kapitalske naložbe države ali razpolaganjem z

njo. Ta dolžnost velja tudi pri stikih s funkcionarji izvršilne ali zakonodajne veje oblasti ali funkcionarji lokalne samouprave, če stik ne spada v redno uresničevanje njihovih zakonskih pristojnosti v razmerju do SDH. Pooblaščenec vodi register tovrstnih stikov.

(4) Nadzor nad izvajanjem določb tega člena opravlja Komisija za preprečevanje korupcije.

55. člen

(zaščita prijaviteljev)

Za postopke v zvezi z zaščito prijaviteljev korupcije in drugih neetičnih ali nezakonitih ravnanj se glede SDH in gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

2. oddelek

OMEJEVANJE NASPROTJA INTERESOV

56. člen

(dolžnost razkritja in izogibanja nasprotja interesov)

(1) Člani uprave, člani nadzornega sveta, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije, pooblaščenec za skladnost poslovanja in člani posvetovalnih teles SDH morajo pri svojem delu skladno s tem zakonom razkriti okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in se morajo dosledno izogibati nasprotju interesov, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Svoje službe ali položaja in informacij, ki jih pridobijo pri opravljanju svojega dela, ne smejo uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničili nedovoljen zasebni interes.

(2) Kandidat za člana uprave, nadzornega sveta, kadrovske komisije, za prokurista, poslovnega pooblaščenca ali drugo vodstveno mesto v SDH in kandidat za člana v organu vodenja ali nadzora v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, mora pred odločanjem o imenovanju organu, ki ga imenuje, predložiti izjavo, s katero razkriva, ali se je znašel v okoliščinah, ki bi lahko povzročile konflikt interesov skladno s tem členom.

(3) Član uprave, nadzornega sveta, kadrovske komisije, prokurist, poslovni pooblaščenec ali član drugega vodstvenega mesta v SDH in član organa vodenja ali nadzora v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, mora v enem mesecu po imenovanju na katerega koli od navedenih položajev razkriti:

- podatke o lastniških deležih, delnicah in upravljaljskih pravicah, ki jih ima sam ali njegovi družinski člani,
- podatke o funkcijah in/ali delu, ki jih je opravljal v preteklih petih letih ali jih še opravlja v osebah javnega ali zasebnega prava,
- podatke o dolgovih, obveznostih ali prevzetih jamstvih in danih posojilih, ki jih ima sam ali subjekti iz prve alineje, v katerih ima več kot 25-odstotni lastniški delež, z navedbo višine zneskov in imen subjektov, s katerimi je v omenjenem dolžniškem/upniškem razmerju,
- podatke, ali ima sam, njegovi družinski člani ali subjekti, v katerih ima več kot 25-odstotni lastniški delež, neporavnane davčne obveznosti,

– druge okoliščine, ki bi lahko vplivale ali vplivajo na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog ali na njegovo osebno integriteto.

(4) Posameznik, ki pri opravljanju svojega dela zazna okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, mora te okoliščine nemudoma razkriti in se izločiti iz nadaljnega dela, vplivanja ali odločanja o zadevi ali pa zahtevati, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ skladno s petim odstavkom tega člena. Do odločitve, ki jo mora organ iz petega odstavka sprejeti v desetih delovnih dneh po prejemu zahteve, posameznik ne sme opravljati dela pri zadevi ali o njej odločati, razen če bi zaradi odlašanja nastala velika poslovna škoda.

(5) Za odločanje po prejšnjem odstavku je pristojna oseba ali organ:

- za zaposlenega (razen pooblaščenca) v SDH uprava SDH;
- za člana uprave, predsednika uprave, pooblaščenca ali prokurista nadzorni svet SDH;
- za člana nadzornega sveta, vključno s predsednikom, drugi člani nadzornega sveta z glasovanjem;
- za člana kadrovske komisije uprava SDH;
- za pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto nadzorni svet SDH;
- za zunanjega sodelavca ali svetovalca oseba, ki je skrbnik pogodbe, ali na njen predlog uprava.

(6) Postopek razkritja nasprotja interesov, samoizločitve ali odločanja skladno s prejšnjim odstavkom mora biti pisno dokumentiran in obrazložen. O vsakem tovrstnem dogodku mora biti najpozneje v treh dneh obveščen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(7) Pri odločanju v povezavi z nasprotjem interesov po tem členu lahko posameznik ali organ iz petega odstavka pridobi predhodno mnenje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

(8) Kršitev razkritja in dolžnega izogibanja nasprotju interesov po tem členu, ki je storjena naklepno ali iz velike malomarnosti, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.

(9) Ta člen se smiselno uporablja tudi za ravnanje zunanjih pravnih in fizičnih oseb, ki za SDH izvajajo pogodbene ali svetovalne storitve, ter za člane organov vodenja ali nadzora, prokuriste in osebe na vodstvenih položajih v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, pri čemer so organi, pristojni za odločanje skladno s petim odstavkom tega člena, organi družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(10) Član uprave, nadzornega sveta, kadrovske komisije, prokurist, poslovni pooblaščenec ali član drugega vodstvenega mesta v SDH ter njihovi ožji družinski člani med opravljanjem svoje funkcije v SDH in še šest mesecev po njenem prenehanju ne smejo v svojem imenu in za svoj račun poslovati z vrednostnimi papirji in naložbami družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

57. člen

(omejitve poslovanja s povezanimi osebami)

(1) SDH ne sme poslovati z gospodarsko družbo, samostojnim podjetnikom posameznikom ali drugim poslovnim subjektom iz javnega ali zasebnega sektorja, v katerem je član uprave, prokurist SDH ali njun ožji družinski član:

- zakoniti zastopnik, član organa vodenja ali nadzora ali prokurist,

- nosilec podjetja ali
 - ima sam ali skupaj z ožjimi družinskimi člani več kot 5-odstotni delež v osnovnem kapitalu.
- (2) SDH ne sme poslovati z gospodarsko družbo, samostojnim podjetnikom posameznikom ali drugim poslovnim subjektom iz javnega ali zasebnega sektorja, v katerem je član nadzornega sveta SDH ali njegov ožji družinski član nosilec podjetja ali ima sam ali skupaj z ožjimi družinskimi člani več kot 5-odstotni delež v osnovnem kapitalu.
- (3) Kot poslovanje po prvem in drugem odstavku tega člena se štejejo zlasti nakup in prodaja blaga in storitev, naročilo in izvedba gradenj, dodeljevanje donacij, prevzemanje sponzorstva in vstopanje v podobna poslovna razmerja, razen poslov, v katerih je posameznik odjemalec običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu.
- (4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena je sklenitev posameznega posla s povezanimi osebami dopustna na podlagi odločitve nadzornega sveta. Ta lahko izda dovoljenje za sklenitev posla na podlagi obrazloženega predloga uprave, če presodi, da je posel v pomembnem ekonomskem interesu SDH in da so v povezavi s tem ustrezno obvladana tveganja za nasprotje interesov, korupcijo in zlorabo notranjih informacij ter zagotovljena integriteta SDH. Pisno obrazložena odločitev nadzornega sveta, ki tako poslovanje dovoli, je informacija javnega značaja in mora biti objavljena na spletnih straneh SDH.
- (5) Omejitve poslovanja skladno s tem členom veljajo tudi za poslovanje med SDH in subjekti, v katerih ima SDH naložbo.
- (6) SDH mora na svoji spletni strani voditi posodobljen seznam subjektov, s katerimi veljajo omejitve poslovanja po tem členu.
- (7) Pogodbe in posli, sklenjeni v nasprotju s tem členom naklepno ali iz velike malomarnosti, so nični.
- (8) Kršitev omejitev poslovanja po tem členu, ki je storjena naklepno ali iz velike malomarnosti, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.
- (9) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za gospodarske družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. Pri tem se povezane osebe skladno s tem členom ugotavljajo za vsako posamezno družbo in omejitve skladno s tem členom veljajo le za poslovanje z osebami, povezanimi z vsako posamezno družbo.
- (10) Omejitve poslovanja SDH s povezanimi osebami veljajo še eno leto po prenehanju funkcije člana uprave, prokurista SDH in člana nadzornega sveta.

58. člen

(prepoved in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril)

- (1) Člani uprave, nadzornega sveta, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije in člani posvetovalnih teles SDH ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi (v nadaljnjem besedilu: darila) v zvezi z opravljanjem svojega dela v SDH ali v zvezi s svojim položajem v SDH.
- (2) Prepoved sprejemanja daril ali koristi v zvezi z opravljanjem dela ali položaja v SDH velja tudi za družinske člane posameznika iz prejšnjega odstavka.
- (3) Ne glede na omejitev iz prvega odstavka lahko posameznik sprejme priložnostno, simbolno ali promocijsko darilo v vrednosti do 75 evrov (in največ 150 EUR v koledarskem letu, če so darila prejeta od iste osebe ali subjekta) in pogostitev, ki se tradicionalno ali običajno ponudi ob dogodkih, kakršni so poslovne, kulturne, športne, izobraževalne in druge prireditve ali srečanja.

Sprejem vsakega darila mora posameznik sporočiti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto. Če tako darilo presega vrednost 75 EUR, postane last SDH.

(4) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena osebe, navedene v prvem odstavku tega člena, ne smejo sprejeti darila:

- če bi izročitev ali sprejem takega darila pomenila kaznivo dejanje,
- če je to prepovedano v skladu z drugim zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi,
- če se kot darilo izročajo denar, vrednostni papirji, darilni boni in drage kovine,
- če bi sprejem darila pomenil ali ustvarjal videz nedovoljenega vplivanja na osebe, navedene v prvem odstavku tega člena.

(5) Posameznik iz prvega odstavka mora darovalca, ki v zvezi z opravljanjem njegove službe ali položaja v SDH želi njemu ali njegovemu družinskemu članu izročiti darilo, ki ne spada v tretji odstavek tega člena, opozoriti na prepoved sprejemanja daril iz tega člena in zavrniti ponujeno darilo. Če darovalec pri darilu vztraja, mora posameznik ali njegov družinski član darilo takoj izročiti SDH.

(6) Register daril po tem odstavku vodi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

3. oddelek

NADZOR NAD PREMOŽENJSKIM STANJEM POSLOVODSTEV IN ČLANOV ORGANOV NADZORA

59. člen

(nadzor nad premoženjskim stanjem poslovodstev in članov organov vodenja in nadzora SDH)

(1) Člani uprave, člani nadzornega sveta, prokuristi SDH in pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto so zavezanci za nadzor nad premoženjskim stanjem po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Enako velja za člane uprav, člane organov nadzora in prokuriste gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(2) Za postopke prijave zavezancev, prijave premoženjskega stanja, njegovih sprememb in opravljanja nadzora nad premoženjskim stanjem zavezancev iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(3) Roki v povezavi z nadzorom nad premoženjskim stanjem iz zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, začnejo glede dolžnosti SDH teči z dnem njegove ustanovitve, za posameznika pa z dnem, ko nastopi svoj položaj.

4. oddelek

KREPITEV PREGLEDNOSTI POSLOVANJA

60. člen

(dostop do informacij javnega značaja)

SDH je zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja. Glede postopka tega posredovanja in dolžnosti zavezanca se uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

61. člen

(javna objava)

(1) SDH mora na svojih spletnih straneh javno in sproti objavljati:

- politiko upravljanja ter obseg posameznih naložb v gospodarskih družbah in njihove spremembe;
- kodeks ter vse njegove spremembe in dopolnitve, načrt integritete za upravljanje tveganj in druge akte, ki na posameznih ožjih in vsebinsko zaokroženih področjih podrobneje urejajo postopke in merila SOD glede upravljanja;
- merila za vrednotenje naložb;
- letno in četrletno poročilo upravljanja;
- revizijska poročila;
- seznam subjektov, za katere skladno z zakonodajo veljajo omejitve poslovanja s povezanimi osebami;
- informacije o sestavi organov upravljanja (vključno s prokuristi) in nadzora, kadrovske komisije, posvetovalnih organov SDH in pooblaščenca za integriteto in skladnost poslovanja (vključno z življenjepisi, izjavami o razkritju nasprotij interesov skladno z 2. odstavkom 56. člena, pogodbeno dogovorjenimi prejemki in/ali bonitetami in informacijami v zvezi s postopkom kadrovanja navedenih oseb); in

(2) Obveznost javne objave podatkov iz pete, šeste in sedme alineje prejšnjega odstavka velja tudi za družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(3) Vsaka javno objavljena vsebina iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti dostopna še vsaj pet let po objavi. Če so v četrletno ali letno poročilo SDH ali v načrt integritete vključeni podatki, ki so v skladu z zakonom zaupne narave ali poslovna skrivnost ali katerih razkritje bi bilo lahko resna ovira za notranje delovanje SDH ali družbe iz prejšnjega odstavka, se taki podatki prekrijejo.

(4) Ta člen ne omejuje obveznosti in postopkov javnih razkritij ali dostopa do informacij javnega značaja, ki jim je zavezan SDH na podlagi drugih zakonov.

(5) Nadzor nad tem členom izvaja Agencija za trg vrednostnih papirjev.

62. člen

(razkritje podatkov o plačilnem prometu SDH)

Za krepitev preglednosti in odgovornosti upravljanja mora SDH ob upoštevanju poslovne tajnosti in varstva osebnih podatkov Komisiji za preprečevanje korupcije dati podatke, potrebne za vključitev v sistem objave podatkov o plačilnem prometu po spletni aplikaciji o plačilnem prometu, kot to velja za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike.

63. člen

(zapisovanje in razkrivanje odločitev na posameznih skupščinah delničarjev)

(1) SDH z notranjim aktom določi način poročanja in ravnanje s poročili posameznih pooblaščenecv za skupščine delničarjev.

(2) SDH javno razkrije svoje delovanje na vsaki skupščini. Razkritja morajo biti javno objavljena na spletni strani SDH dva delovna dneva po skupščini ali pri posameznih družbah z omejeno odgovornostjo dva dni po tem, ko lahko pooblaščenec glede na okoliščine zagotovi popolno gradivo. S posebnim pisnim razkritjem se mora objaviti tudi vsaka neudeležba SDH na skupščini družbe s kapitalsko naložbo države in se morajo pojasniti razlogi za neudeležbo.

(3) V razkritjih po tem členu mora biti jasno navedeno, za katero družbo gre, kdaj je potekala skupščina, kakšen je bil dnevni red in vsa dejanja SDH na skupščini, vključno z vlaganjem nasprotnih predlogov ter glasovanjem SDH o predlogih in nasprotnih predlogih. Vsakemu razkritju je priložena izjava, ali je bilo delovanje SDH na posamezni skupščini skladno s tem zakonom in akti upravljanja.

64. člen

(poročanje državnemu zboru)

(1) SDH enkrat letno, najpozneje do 31. oktobra, poroča državnemu zboru o poslovanju v preteklem letu, pri čemer mora poročilo temeljiti na prikazu kazalcev za vse gospodarske družbe, v katerih ima SDH kapitalsko naložbo. Poročanje mora obsegati tudi razkritje meril za vrednotenje poslovanja družb z državno naložbo in izpolnjevanje teh meril v preteklem letu.

5. oddelek

ZUNANJI NADZOR IN ZAGOTAVLJANJE ODGOVORNOSTI

65. člen

(skrbnost in odškodninska odgovornost)

(1) Člani organov SDH morajo ravnati s skrbnostjo, opredeljeno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in načeli upravljanja naložb, ki jih predpisuje ta zakon.

(2) Za odgovornost članov organov vodenja in nadzora SDH za škodo, ki je temu povzročena zaradi njihove opustitve dolžne skrbnosti, v celoti veljajo določbe zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

(3) Člani organov vodenja in nadzora SDH z vsem svojim premoženjem solidarno odškodninsko odgovarjajo Republiki Sloveniji za škodo, ki nastane zaradi njihovega uresničevanja pravic delničarjev ali družbenikov v družbah v lasti Republike Slovenije, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo skladno s prvim odstavkom tega člena in pri ravnanju v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja.

66. člen

(revizijski in odškodninski postopki ter zastopniki javnega interesa)

(1) Ob utemeljenem sumu oškodovanja posamezne družbe s kapitalsko naložbo države ali utemeljenem sumu protipravnega ravnanja članov organov vodenja ali nadzora v družbi s

kapitalsko naložbo države ima SDH dolžnost, da v celoti izvede postopke skladno s 24. členom tega zakona.

(2) Če se pojavijo utemeljeni sumi, da je bil zaradi neskrbnega ravnanja organov vodenja ali nadzora družbe s kapitalsko naložbo države oškodovan SDH ali Republika Slovenija, mora SDH začeti postopke za menjavo članov organov vodenja ali nadzora, ki so bili pri oškodovanju udeleženi, in sprejetje skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Postopke skladno s tem odstavkom lahko začneta organ vodenja in nadzora SDH ter Vlada Republike Slovenije kot skupščina SDH.

(3) Če obstajajo znaki, da je bila Republiki Sloveniji ali SDH povzročena škoda zaradi vpliva tretje osebe, mora SDH postopke skladno s prejšnjim odstavkom tega člena in skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, začeti tudi proti tej tretji osebi. Razloge za morebitni odstop od uveljavljanja odgovornosti ali škode po obravnavi posameznih sumov mora SDH ustrezno dokumentirati in obrazložiti.

(4) Če pri uresničevanju svojih zakonskih pristojnosti Ministrstvo za finance, Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za varstvo konkurence ugotovi dejstva in okoliščine, ki dokazujejo sum oškodovanja Republike Slovenije ali SDH, lahko kot zastopnik javnega interesa pristojnim organom Republike Slovenije ali organom vodenja ali nadzora SDH ali Vladi Republike Slovenije predlaga postopke za začetek posebnih revizij, začetek odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Če pristojni organ predlog zavrne ali nanj v 30 dneh ne odgovori, lahko organi iz tega odstavka v sodelovanju z Državnim pravobranilstvom Republike Slovenije uveljavljajo ničnost ali izpodbojnost spornih pravnih poslov ter sami v imenu in za račun Republike Slovenije ali v imenu in za račun SDH sprožijo postopke za začetek posebnih revizij, odškodninskih postopkov in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

67. člen

(zastaralni roki za odškodninsko odgovornost)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, odškodninska odgovornost za povzročeno škodo zoper:

- člana uprave, nadzornega sveta in kadrovske komisije ter osebe na vodstvenem položaju v SDH;
- zunanje pravne in fizične osebe, ki za SDH opravljajo svetovalne storitve, zastara v petih letih, odkar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki jo je povzročil in v petih letih od prenehanja mandata člana uprave ali člana nadzornega sveta, ali v petih letih od prenehanja opravljanja storitev zunanjega svetovanja za zunanje pravne in fizične osebe.

(2) V vsakem primeru terjatev iz prejšnjega odstavka zastara v desetih letih od nastanka škode.

68. člen

(nadzor računskega sodišča)

Računsko sodišče je pristojno za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja SDH v skladu s pristojnostmi, kot jih določa Zakon o računskem sodišču. Računsko sodišče je pristojno tudi za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja v gospodarskih družbah, v katerih ima SDH neposredno ali posredno prevladujoč delež glasovalnih pravic. Glede postopkovnih vprašanj revizije in dolžnosti revidiranja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja računsko sodišče.

69. člen

(obveznost javnega naročanja)

SDH se šteje za naročnika po zakonu, ki ureja javno naročanje, kadar naroča blago, storitve ali gradnje v vrednosti, za katero se po zakonu, ki ureja javno naročanje, zahteva oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, konkurenčnem dialogu ali postopku s pogajanjem po predhodni objavi ali brez nje.

70. člen

(dolžnost uporabe protikorupcijske klavzule)

(1) Pogodba ali posamezno določilo pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z njimi, pri kateri kdo v imenu ali na račun ene pogodbene stranke, zastopniku ali predstavniku druge obljubi, ponudi ali da kakšno nedovoljeno korist za:

- pridobitev posla ali
- sklenitev posla pod ugodnejšimi pogoji ali
- opustitev dolžnega nadzora nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti ali
- drugo ravnanje ali opustitev, s katero je drugi pogodbeni stranki povzročena škoda ali omogočena pridobitev nedovoljene koristi zastopniku, predstavniku ali posredniku druge pogodbene stranke, sta nična, akcesorni posli, povezani s tako pogodbo, pa izpodbojni.

(2) SDH mora v vse pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z njimi, ki jih sklepa z drugimi pogodbenimi strankami, kot obvezno sestavino ob upoštevanju posameznega primera vključiti vsebino iz prejšnjega odstavka, lahko pa vključi tudi dodatne določbe za omejevanje korupcije in nasprotja interesov ali drugega poslovanja v nasprotju z moralo ali javnim redom. Ta določba prav tako velja za sklepanje pogodb s pogodbenimi strankami zunaj Republike Slovenije.

(3) SDH mora na podlagi svojih ugotovitev o domnevnem obstoju stanja iz prvega odstavka tega člena ali obvestila drugih organov glede njegovega domnevnega nastanka začeti ugotavljati pogoje ničnosti ali izpodbojnosti pogodbe iz prejšnjega odstavka ali uvesti druge ukrepe v skladu s predpisi Republike Slovenije.

(4) Če SDH presodi, da zaradi nasprotovanja druge pogodbene stranke s sedežem zunaj Republike Slovenije vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo ni mogoča, lahko uprava SDH z obrazloženim predlogom zaprosi nadzorni svet, da za posamezno pogodbo odobri izzetje iz dolžnosti, ki jo določa drugi odstavek tega člena. Pri odločanju nadzorni svet upošteva zlasti javni interes, da se pogodba sklene, objektivne okoliščine, ki ne omogočajo sklenitve posla s protikorupcijsko klavzulo, in stopnjo splošnega korupcijskega tveganja pri enakovrstnih poslih. Dovoljenje nadzornega sveta za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske

klavzule se objavi na spletnih straneh SDH takoj ali najpozneje takrat, ko ne more več vplivati na sklenitev pogodbe. V tem dovoljenju so lahko določeni še drugi ukrepi, s katerimi naj se doseže namen protikorupcijske klavzule.

(5) Protikorupcijska klavzula, določena v tem členu, se uporablja za pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z naložbami SDH. Za druge primere se uporablja protikorupcijska klavzula, določena v zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, če so zanj izpolnjeni pogoji, kot jih določa omenjeni zakon.

6. oddelek

PREKRŠKOVNE DOLOČBE IN PRISTOJNI PREKRŠKOVNI ORGANI

71. člen

(prekrški fizičnih oseb)

(1) Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- dobroverno meni, da se od njega zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v povezavi z njegovo službo ali položajem ali se s tem namenom nad njim izvajajo nejavni vplivi, pritiski, psihično ali fizično nasilje ali dobiva neprimerne ponudbe tretjih oseb, in takega ravnanja v skladu s prvim odstavkom 54. člena tega zakona ne prijavi pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto,
- v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom 58. člena tega zakona sprejme darilo,
- v nasprotju s tretjim odstavkom 58. člena tega zakona pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ne sporoči sprejema darila,
- v prijavo o premoženjskem stanju ali v njene dopolnitve ne vpiše podatkov, kot jih zahteva zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, ali vpiše lažne podatke,

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- v skladu s tretjim odstavkom 54. člena tega zakona o nejavnem stiku ne obvesti pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto,
- v skladu z drugim ali tretjim odstavkom 56. člena tega zakona organu ali posamezniku, določenemu v petem odstavku 56. člena tega zakona, ne razkrije okoliščin, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in se ne izloči iz nadaljnjega dela, vplivanja ali odločanja o zadevi ali ne zahteva, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ ali posameznik iz petega odstavka 56. člena tega zakona,
- v nasprotju z določbo 59. člena tega zakona in v rokih, kot jih predpisuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, Komisiji za preprečevanje korupcije ne sporoči podatkov o premoženjskem stanju ali sprememb tega stanja.

(3) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki v nasprotju z določbo prvega odstavka 51. člena tega zakona ne oblikuje načrta integritete ali opušča dolžnost pri njegovem uresničevanju.

(4) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki v nasprotju z določbo tretjega odstavka 51. člena tega zakona o svojem delovanju ne poroča nadzornemu svetu SDH.

- (5) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki se v nasprotju z določbo prvega odstavka 54. člena brez odlašanja ne odzove na prijavo skladno z načrtom integritete in drugimi akti SDH ali ne oceni dejanskega stanja in ne ukrene, kar je potrebno, da se preprečijo nadaljnje nezakonite ali neetične zahteve in nastanek škodljivih posledic.
- (6) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo petega odstavka 56. člena tega zakona ne odloči o okoliščinah nasprotja interesov.
- (7) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka 57. člena tega zakona posluje s subjektom ali posameznikom, pri čemer ne gre za posel, za katerega je izdal dovoljenje nadzorni svet.
- (8) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo petega odstavka 57. člena tega zakona posluje s subjektom, v katerem ima SDH naložbo.
- (9) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba gospodarske družbe, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, ki v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka 57. člena tega zakona posluje s subjektom ali posameznikom.
- (10) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki v nasprotju z določbo šestega odstavka 58. člena tega zakona ne vodi registra daril.
- (11) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, če SDH krši obveznosti o javni objavi skladno z 61. členom tega zakona.
- (12) Z globo 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo drugega odstavka 70. člena tega zakona v pogodbo v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z njimi ne vključi vsebine iz prvega odstavka 70. člena tega zakona ali po obvestilu drugih organov o domnevnem obstoju dejanskega stanja iz prvega odstavka 70. člena v nasprotju s tretjim odstavkom 70. člena tega zakona ne začne postopka ugotavljanja ničnosti pogodbe, posameznega pogodbenega določila ali drugih ustreznih ukrepov v skladu s predpisi Republike Slovenije.

72. člen

(prekrški pravnih oseb)

- (1) Z globo od 400 do 100.000 eurov se za prekršek iz tretjega, sedmega, osmega, desetega, enajstega in dvanajstega odstavka 71. člena tega zakona kaznuje SHD.
- (2) Z globo od 400 do 100.000 eurov se za prekršek iz devetega odstavka 71. člena tega zakona kaznuje gospodarska družba, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

73. člen

(pristojen prekrškovni organ)

- (1) Pristojen prekrškovni organ za prekrške iz 71. in 72. člena tega zakona je Komisija za preprečevanje korupcije.
- (2) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

7. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

74. člen

(preoblikovanje SOD v SDH)

(1) SDH nastane s preoblikovanjem SOD v SDH z dnem uveljavitve tega zakona. Preoblikovanje skladno s tem členom se izvede tako, da družba SOD pridobi pristojnosti, obveznosti in naloge skladno s tem zakonom. Preoblikovanje ne pomeni prenehanja družbe SOD, saj ta z dnem uveljavitve tega zakona nepretrgano posluje naprej kot SDH. SOD kot SDH poleg nalog skladno s tem zakonom uresničuje vsa svoja pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti družbe SOD pred preoblikovanjem.

(2) Organi družbe SOD morajo v enem mesecu pripraviti spremembe statuta in firme družbe, potrebne za usklajitev s tem zakonom in nemoteno opravljanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta družbe SDH opravlja vse naloge, določene s tem zakonom, pod firmo SOD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom, pa se ne uporabljajo.

75. člen

(dokapitalizacija SDH)

(1) Republika Slovenija lahko s sklepom vlade izvede dokapitalizacijo družbe SDH. Za dokapitalizacijo s stvarnimi vložki se lahko uporabijo tudi delnice in deleži v gospodarskih družbah, katerih imetnica je Republika Slovenija in ki jih SDH upravlja na podlagi tega zakona.

(2) Če se SDH dokapitalizira skladno s prejšnjim odstavkom z naložbami, ki so opredeljene kot pomembne naložbe ali strateške naložbe, to ne pomeni razpolaganja z njimi skladno s tem zakonom in pridobivanja novih deležev po zakonodaji, ki ureja prevzeme gospodarskih družb.

76. člen

(KAD kot pravna oseba v SDH)

(1) KAD je samostojna pravna oseba. Republika Slovenija je edini delničar KAD.

(2) SDH ne sme razpolagati s kapitalsko naložbo v KAD.

(3) KAD opravlja naloge, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(4) Naloge skupščine KAD opravlja uprava SDH.

(5) Nadzorni svet KAD ima sedem članov, ki se izvolijo tako:

- štiri člani na predlog SDH,
- dva člana na predlog upravičencev do prenosa sredstev skladno z 3. odstavkom 77. člena in
- en član na predlog sindikalne zveze ali konfederacije, reprezentativne za območje države.

(6) Nadzorni svet KAD med svojimi člani izvoli predsednika in namestnika predsednika, in sicer med člani, ki so bili izvoljeni na predlog SDH. Pri odločanju nadzornega sveta KAD je ob enakem številu glasov odločilen glas predsednika.

(7) Za člane nadzornega sveta KAD se smiselno uporabljajo določbe tega člena, ki določajo sestavo nadzornega sveta SDH in določbe 5. poglavja tega člena, ki določajo obveznosti in odgovornosti članov nadzornega sveta SDH.

(8) Način oblikovanja predlogov za izvolitev članov nadzornega sveta KAD določa statut družbe. Če posamezna interesna skupina iz petega odstavka tega člena ne oblikuje predloga za izvolitev članov nadzornega sveta KAD tako, kot je opredeljeno v statutu družbe, odloča o izvolitvi manjkajočih članov nadzornega sveta KAD skupščina po lastni presoji.

77. člen

(zagotavljanje sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije)

(1) Premoženje KAD se lahko uporabi le za namene, določene z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Bilančni dobiček KAD se ne more uporabiti za razdelitev delničarjem.

(3) KAD nakaže Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije vsako leto najpozneje do 30. septembra 50 milijonov eurov predvsem za usklajevanje pokojnin.

78. člen

(prenos upravljanja kapitalskih naložb KAD na SDH)

SDH je pristojen za upravljanje vseh kapitalskih naložb katerih lastnik je KAD v imenu in za račun KAD po lastni presoji in v skladu s tem zakonom. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja, določene s tem zakonom.

79. člen

(Modra zavarovalnica)

(1) Modra zavarovalnica se šteje za strateško naložbo, dokler upravlja Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (ZVPSJU).

(2) Ne glede na določbe ZGD-1 in ZZavar mora statut Modre zavarovalnice določati, da se polovica članov ali članic (v nadaljnjem besedilu: članov) nadzornega sveta Modre zavarovalnice, ki jih imenuje skupščina, imenuje na predlog zavarovank ali zavarovancev Modre zavarovalnice.

(3) Način imenovanja članov nadzornega sveta iz prejšnjega odstavka se določi v statutu Modre zavarovalnice. Določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju gospodarskih družb, o sodelovanju delavcev v organih družb se za Modro zavarovalnico ne uporabljajo.

(4) Ob prodaji kapitalске naložbe v Modri zavarovalnici je treba pripraviti program razpolaganja, ki mora temeljiti na javni ponudbi. Prednostno pravico za pridobitev delnic v javni ponudbi morajo imeti zavarovanci v skladih, ki jih upravlja Modra zavarovalnica, in sindikati, ki predstavljajo zavarovance v skladu z zakonom, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev, ter delodajalci, ki financirajo pokojninske načrte kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(5) Ob prodaji kapitalske naložbe v Modri zavarovalnici ne veljajo določila 277. člena ZPIZ-2. Če obstajajo manjšinski delničarji iz šestega odstavka 273. člena ZPIZ-2, statut Modre zavarovalnice uredi način izvajanja njihovih upravljavskih upravičenj.

80. člen
(D. S. U.)

(1) SDH je pristojen za upravljanje vseh kapitalskih naložb D. S. U. v imenu in za račun D. S. U. po lastni presoji in v skladu s tem zakonom. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja, določene s tem zakonom.

(2) SDH mora v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona poskrbeti za prenos vseh delnic in deležev v gospodarskih družbah v lasti D. S. U. na SDH. SDH mora za prenos plačati D. S. U. pošteno nadomestilo, določeno po vrednosti naložbe na dan prenosa na podlagi vrednotenja pooblaščenega cenilca, ki ga imenuje in plača SDH.

81. člen
(pripojitev PDP)

(1) SDH mora v 6 mesecih po prenosu premoženja D.S.U. skladno s prejšnjim členom poskrbeti za prenos deleža KAD v PDP na SDH in izvedbo vseh postopkov, da se k SDH pripoji PDP, Posebna družba za podjetniško svetovanje, d. d., Dunajska cesta 160, p.p. 3985, 1001 Ljubljana (PDP).

(2) Pripojitev se izvede po postopkih in na način, določen z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb. SDH vstopi z dnem pripojitve kot univerzalni pravni naslednik PDP v vsa pravna razmerja ter prevzema vse pravice in obveznosti proti 3. osebam in vstopa v vse pravdne in druge sodne postopke, v katerih je PDP stranka v postopku.

(3) Po pripojitvi se na SDH prenesejo vsa pooblastila, pravice in obveznosti PDP, določene z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, ter z njimi povezano premoženje, če ni s tem zakonom določeno drugače.

82. člen
(prevzemi in koncentracije)

(1) Pripojitve družb skladno s tem zakonom ne predstavljajo pridobivanja novega deleža skladno z zakonodajo, ki ureja prevzeme gospodarskih družb. Ne glede na določbe zakonodaje o prevzemih družb in morebitne odločbe Agencije za trg vrednostnih papirjev pred sprejetjem tega zakona nima SDH v trenutku uveljavitve tega zakona nobene obveznosti za izvedbo javne prevzemne ponudbe in ima glasovalne pravice iz vseh kapitalskih naložb, ki jih upravlja.

(2) Ne glede na zakonodajo, ki ureja varstvo konkurence, pripojitve, prenos upravljanja naložb Republike Slovenije in prenos naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav na SDH ne predstavljajo koncentracije v smislu zakonodaje, ki ureja varovanje konkurence.

83. člen
(akti upravljanja)

(1) Prvi predlog strategije ministrstvo, pristojno za finance, predloži vladi v treh mesecih od začetka veljavnosti tega zakona.

(2) Ne glede na določbe 28. člena tega zakona mora prvi predlog strategije obsegati le razvrstitev naložb glede na njihovo vrsto skladno z 10. členom tega zakona. Strategija z vsemi vsebinami skladno z 28. členom tega zakona mora biti sprejeta najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(3) Do uveljavitve strategije uprava SDH potrebuje soglasje državnega zbora na predlog vlade za razpolaganje s kapitalskimi naložbami države in kapitalskimi naložbami KAD, če:

- skupna knjigovodska vrednost naložbe, s katero se razpolaga, presega 20 milijonov evrov in
- dosega delež naložb, ki jih na podlagi tega zakona upravlja SDH, 25 % celotnega kapitala družbe ali če SDH upravlja pravice, ki predstavljajo 25-odstotni delež vseh glasovalnih pravic.

(4) Prejšnji odstavek ne velja za razpolaganje z naložbami, razpolaganje s katerimi je že odobril državni zbor pred sprejetjem tega zakona.

84. člen

(prenos naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav, d. d., na SDH)

(1) Naložba ZPIZ v družbi Zavarovalnica Triglav, d. d., se v šestih mesecih prenese na SDH. Ta mora za prenos plačati ZPIZ pošteno nadomestilo, ki se določi sporazumno med ZPIZ in SDH.

(2) Prenos skladno s tem členom ne pomeni pridobivanja novega deleža skladno z zakonodajo, ki ureja prevzeme gospodarskih družb, in zakonodaja o prevzemih družb se za ta prenos ne uporablja.

85. člen

(javna objava seznama oseb, ki delujejo usklajeno)

SDH v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona objavi seznam oseb iz 25. člena tega zakona.

86. člen

(predlog kandidatov za nadzorni svet in mandat prvih članov nadzornega sveta)

(1) Vlada predlaga kandidate za nove člane nadzornega sveta SDH državnemu zboru najpozneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ob imenovanju novih članov nadzornega sveta SDH skladno s tem členom članom nadzornega sveta SDH, ki so bili imenovani kot člani nadzornega sveta SOD, funkcija preneha ne glede na določbe tega zakona o prenehanju funkcije članov nadzornega sveta SDH in trajanju njihovega mandata.

87. člen

(seznam naložb Republike Slovenije)

Ministrstvo, pristojno za finance, mora v enem mesecu od uveljavitve tega zakona predložiti SDH seznam vseh naložb, katerih upravljanje je preneseno na SDH s tem zakonom.

88. člen

(prvi pogodbi o upravljanju)

Prvi pogodbi skladno s 27. členom tega zakona morata biti podpisani v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

89. člen

(neuporaba ZPPOGD)

Določbe Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11, v nadaljnjem besedilu: ZPPOGD) se v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, uporabljajo le do sprejetja politike prejemkov organov vodenja v skladu s 23. členom tega zakona. Za družbo, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, ki je sprejela politiko prejemkov organov vodenja v skladu z navedenim členom, se določbe ZPPOGD ne uporabljajo.

90. člen

(sprejetje meril za vrednotenje uspešnosti naložb)

Merila za vrednotenje uspešnosti naložb skladno s 17. členom tega zakona mora SDH sprejeti najpozneje v dveh mesecih od sprejetja strategije skladno z 28. členom tega zakona.

91. člen

(imenovanje pooblaščenca za skladnost poslovanja)

Pooblaščenec za skladnost poslovanja mora biti skladno z 51. členom tega zakona imenovan najpozneje v treh mesecih po imenovanju nadzornega sveta SDH skladno z 86. členom tega zakona.

92. člen

(razveljavitev zakonov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

–

Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13),

– drugi in tretji stavek prvega odstavka 12. člena Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (Uradni list RS, št. 87/11),

– šesti odstavek 3. člena Zakona o družbi Slovenske železnice (Uradni list RS, št. 106/10, 43/11 in 40/12 – ZUJF).

93. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Vsebina in namen zakona sta skladna s priporočili OECD in Evropske komisije glede upravljanja državnih naložb. Zakon odpravlja težave, ki se v zadnjem obdobju kažejo na tem področju in jih povzroča predvsem dejstvo, da je upravljanje državnih naložb v stalnem »prehodnem obdobju« že od sprejetja novele ZUKN-c. ZSDH tega ni uredil, saj je temeljil na prenosu naložb Republike Slovenije na holding, kar se je pokazalo kot sporno, nesprejemljivo in v praksi neizvedljivo. Novi zakon jasno določa svoj namen, ta pa je:

- ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih njenih funkcij, tako pa preprečevati konflikt interesov, izkrivljanje konkurence na trgih in neenakopravno obravnavo gospodarskih družb,
- koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, zato da se doseže stabilno lastništvo, kar najbolj zmanjšajo stroški upravljanja ter dolgoročno kar najbolj povečata donosnost in vrednost teh naložb za uresničevanje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa,
- pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter sledljivostjo sprejemanja odločitev,
- upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, in naložb Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

Ta zakon novega sistema upravljanja, ki bo jasno uredil pravila in postopke, osredinil upravljanje naložb, predvsem pa zagotovil večjo preglednost, odgovornost in boljše preprečevanje korupcijskih tveganj, ne pogojuje s prenosi premoženja ali sprejetjem strategije. Kljub temu popravlja dejstvo, da je trenutno več upravljavcev državnih naložb, ki uresničujejo različne poslovne cilje. To povzroča neuskkljenost in nižjo donosnost za Republiko Slovenijo in upravljavce same. Tako kot v prejšnji zakonski različici tudi ta zakon predvideva preoblikovanje Slovenske odškodninske družbe, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SOD), v Slovenski državni holding (v nadaljnjem besedilu: SDH), v katerem bodo zbrane vse naložbe Republike Slovenije in tako upravljane z enega mesta. Ni pa pogoj za koncentrirano upravljanje prenos premoženja, kar ne le odpravlja dvome o ustavnosti, sledi koalicijski pogodbi in preprečuje izvedbene zaplete pri določanju prenosne vrednosti, temveč tudi omogoča, da se prihodki od morebitnih odprodaj naložb uporabijo za zmanjševanje javnega dolga.

S tem predlogom zakona o Slovenskem državnem holdingu-1 se določa upravljanje naložb SDH bistveno bolj podrobno kakor prej. Upravljavski postopki in merila so jasno določeni ter niso prepuščeni avtonomnim virom, kot je kodeks upravljanja. Tako so pravila upravljanja za nosilce funkcij v SDH zavezujoča, kršitve pravil pa imajo jasne sankcije in posledice, česar v preteklosti žal ni bilo.

Zakon določa tudi status in delovanje SDH samega. Pristojnosti organov SDH so razdeljene skladno z ZGD-1, pri čemer se upošteva, da ima SDH tudi pristojnost upravljanja premoženja Republike Slovenije. Zato so pogoji za članstvo v organih SDH strožji, kot so bili prej, postopki

imenovanja ne temeljijo več na političnih kvotah, temveč strokovnih merilih, razmejitev med nadzorom in vodenjem je jasnejša, predvsem pa so odgovornosti in preglednost poslovanja bistveno večje.

Zakon predvideva pripojitev Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., D. S. U., družbe za svetovanje in upravljanje, d. o. o., in PDP – Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d., k SDH. To bo zagotovilo enotnost, gospodarnost, predvsem pa preglednost upravljanja ter preprečevalo izgubo glasovalnih pravic, neusklajena ravnanja, nepregledno odločanje in lobiranje ter podobne ekscese, ki smo jim bili priča v zadnjem obdobju.

Akti upravljanja naložb so nujni za določanje političnih ciljev, za katere so pristojni politični in ne strokovni organi (strategija), za določanje letnih ciljev SDH in proračunsko načrtovanje (letni načrt), podrobnejše določanje delovanja SDH (politika upravljanja) in pričakovani od družb s kapitalsko naložbo države (kodeks upravljanja).

K 2. členu

V tem členu je pojasnjen pomen izrazov, ki se uporabljajo v zakonu.

K 3. členu

Člen pojasnjuje pojem upravljanja naložb, ki opredeljuje različna pravna dejanja, nanašajoča se na uresničevanje glasovalnih pravic na skupščinah, pridobivanje, razpolaganje in druge oblike upravljanja naložb.

K 4. členu

Člen opredeljuje cilje upravljanja naložb. Ti so dolgoročno povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjih donosov za lastnike in zagotavljanje drugih morebitnih strateških ciljev v naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Podrobne cilje upravljanja posamezne naložbe lahko določijo akti upravljanja glede na vrsto naložbe. Določitev ciljev je pomembna za vrednotenje dela SDH, določeni pa so tako, da zagotavljajo vzdržno povečevanje vrednosti naložb Republike Slovenije, hkrati pa upoštevanje morebitnih neekonomskih ciljev strateških naložb.

K 5. členu

Člen opredeljuje uporabo načel upravljanja. To so vsebinska merila, po katerih se oblikujejo in presojuje posamezne odločitve. Večina načel je podrobno določena v nadaljevanju zakona, vendar to ni nujno za njihovo uporabo, ki je lahko tudi neposredna.

K 6. členu

V tem členu je opredeljeno načelo odgovornosti. Vsi udeleženci upravljanja državnega premoženja se morajo zavedati svoje odgovornosti pri nadzoru poslovanja, vodenju podjetja, upravljanju premoženja in poročanju o doseganju ciljev, ki izhajajo iz začrtane strategije in letnega načrta. Standard skrbnosti je povzet po zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb, vendar zakon bistveno bolj natančno določa sledljivost sprejemanja odločitev ter ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti, omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb države.

K 7. členu

V tem členu je opredeljeno načelo neodvisnosti. SDH in njeni organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb ter pri izpolnjevanju nalog delujejo neodvisno, samostojno in

nepolitično. Izjema so določbe tega zakona o obveznem upoštevanju ciljev iz strategije in drugih aktov upravljanja, določbe tega zakona o razpolaganju z naložbami, dokler ni sprejeta strategija, in morebitne določbe posebne zakonodaje, ki velja za posamezne naložbe. Namen člena pa ni prepoved komuniciranja med SDH, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava, ki je nujno tudi zato, ker mnoge družbe z državno naložbo opravljajo gospodarske javne službe ali upravljajo državno infrastrukturo.

Morebitno komuniciranje med SDH, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava mora biti sledljivo. Komuniciranje z državnim organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov SDH, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in tem zakonu. Torej se poskuša doseči neodvisnost od političnih vplivov, pri čemer pa zakon v nadaljevanju postavlja mehanizme, da ta neodvisnost ne povzroči večjega vpliva interesnih ali drugih skupin.

K 8. členu

V tem členu je opredeljeno načelo preglednosti. Preglednost upravljanja naložb je pomembna z vidika jasnosti upravljanja državnega premoženja, doseči pa jo želimo z upoštevanjem aktov in postopkov upravljanja ter z javno objavo vseh dokumentov, ki se nanašajo na sprejemanje odločitev v zvezi z upravljanjem naložb. Preglednost se torej zagotavlja pri sprejemanju odločitev ter pri odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov SDH.

Zakon opredeljuje upravljanje naložb tako, da je to čim bolj pregledno za družbe, v katerih ima SDH ali Republika Slovenija naložbo, za druge delničarje ali družbenike v teh družbah in javnost. Načelo preglednosti se natančneje določi zlasti v poglavjih tega zakona o aktih upravljanja in o ukrepih za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij.

K 9. členu

Izboljšana gospodarnost upravljanja je eden ključnih vzrokov za oblikovanje novega načina upravljanja premoženja države in za sprejetje tega zakona. Načelo gospodarnosti v tem členu pomeni prizadevati si na eni strani za čim večjo donosnost iz upravljanja državnega premoženja in na drugi strani za čim večje javno dobro. SDH mora spremljati učinkovitost poslovanja SDH in gospodarskih družb, v katerih SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, na podlagi primerljivih tujih ali domačih naložb javnega ali zasebnega sektorja glede na dejavnost, velikost, kompleksnost, tveganja, tržni položaj in druge značilnosti. Ustrezne primerjave iz prejšnjega stavka morajo izražati časovno in vsebinsko kontinuiteto, ki omogoča tudi tekoče poslovanje in spremljanje trendov.

Del zagotavljanja gospodarnosti je tudi vzpostavitev sistema obvladovanja tveganj. Ta obsega njihovo ugotavljanje in spremljanje v povezavi z uresničevanjem posameznih ciljev glede na vrsto tveganj in njihov pomen, tveganja ustrezno ovrednoti in zagotovi njihovo ustrezno obvladovanje. Ugotovitve iz prejšnjega stavka SDH upošteva pri svojem tekočem poslovanju in pri pripravi predlogov aktov upravljanja.

K 10. členu

10. člen opredeli pojem vrst naložb, kot so skupine naložb, ki imajo enake ali podobne značilnosti in uresničujejo enake ali podobne cilje. Vse naložbe SDH in Republike Slovenije se z akti upravljanja skladno s tem zakonom uvrščajo v eno od treh vrst naložb:

– strateške naložbe,

– pomembne naložbe in

– portfeljske naložbe.

Odločitev o tem, kakšna je vrsta posamezne naložbe, je politična in jo sprejme državni zbor s strategijo. Če ta za posamezno naložbo ne določa, v katero od naštetih vrst naložb spada, se ta naložba šteje za portfeljsko. Pri tem pa se do sprejetja strategije z zakonom vzpostavljajo omejitve razpolaganja z vsemi naložbami med končnimi določbami, ki preprečujejo razpolaganje v nasprotju s politično voljo.

K 11. členu

Člen opredeljuje strateške naložbe. To so naložbe, s katerimi Republika Slovenija ali SDH poleg gospodarskih dosega tudi strateške cilje. Strateški cilji so cilji, povezani z upravljanjem državne infrastrukture, cilji, povezani z opravljanjem javnih služb ter varnostni, razvojni in drugi cilji, pri katerih se upoštevajo pomembni družbeni interesi. Člen namenoma ne opredeljuje strateških ciljev preozko, saj bi to lahko povzročilo težave pri sprejemanju strategije. Tipične strateške naložbe so povezane z gospodarskimi javnimi službami, upravljanjem državne infrastrukture ter varnostnimi, razvojnimi in drugimi cilji Republike Slovenije, ki niso izključno gospodarski. Strateške cilje posamezne strateške naložbe mora določiti strategija.

K 12. členu

Člen opredeljuje pomembne naložbe. To so naložbe, v katerih želi Republika Slovenija ohraniti ključne razvojne dejavnike v državi in pri katerih obstajajo njeni razvojni cilji, ki nimajo narave strateških ciljev in za doseganje katerih so potrebni nižji lastniški deleži v posameznih naložbah.

K 13. členu

Člen opredeljuje portfeljske naložbe. To so naložbe, s katerimi Republika Slovenija poskuša doseči izključno gospodarske cilje in s katerimi SDH lahko prosto razpolaga.

K 14. členu

Člen opredeljuje minimalne deleže v posameznih vrstah naložb. Najprej določa način izračuna deležev in nalaga nalogo upravi SDH, da vodi evidenco o deležih.

Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot strateške, je 50 % in en glas. Delež se lahko zniža pod 50 % s predhodnim soglasjem vlade, če se učinkovito uresničevanje strateških ciljev zagotavlja s koncesijsko pogodbo, ki je časovno omejena. Tako se lahko zagotavlja doseganje strateških ciljev tudi brez kvalificiranega lastništva v posamezni naložbi (npr. v družbah, ki upravljajo državno infrastrukturo).

Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot pomembne naložbe, je 25 % in en glas.

S portfeljskimi naložbami lahko SDH prosto razpolaga.

K 15. členu

15. člen določa razpolaganje z naložbami. SDH s svojimi naložbami in naložbami Republike Slovenije razpolaga samostojno, pri čemer ni vezan na nobena soglasja ali omejitve, če ni s tem zakonom določeno drugače. Za razpolaganje z naložbami Republike Slovenije s strani SDH se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance. To pomeni, da se politična volja o razpolaganju oblikuje s strategijo, strokovno pa se to izvede s SDH.

Z naložbami SDH ali Republike Slovenije SDH ne sme razpolagati tako, da bi skupni delež naložb države in z njo povezanih družb padel pod minimalni delež, določen s 14. členom, razen

pod pogoji, ki jih določa prejšnji člen. Deleži, ki ne dosegajo minimalnih deležev skladno s tem zakonom, tudi ne smejo biti obremenjeni s pravicami, ki bi lahko povzročile padec lastniških deležev države in z njo povezanih oseb pod minimalni delež. Deleži, ki presegajo minimalne deleže, se lahko obremenijo, saj to ne ogroža ohranjanja lastništva minimalnih deležev.

S portfeljskimi naložbami in deleži drugih vrst naložb, ki presegajo minimalne deleže, SDH prosto razpolaga. SDH lahko ohrani naložbe, jih proda ali začne postopke prodaje po predhodnem prestrukturiranju družb, v katerih ima naložbe. Konkretni cilji razpolaganja v posameznem poslovnem letu se določijo z letnim načrtom SDH, skladno s 30. členom tega zakona.

Če delež v posamezni naložbi ob uveljavitvi tega zakona ali pozneje ne dosega minimalnega deleža, SDH s to naložbo ne sme razpolagati, razen pod pogoji in po postopku, ki so določeni s tem zakonom, nima pa nobene obveznosti pridobivati nove deleže, da bi dosegel minimalni delež.

Člen določa tudi obveščanje svetov delavcev o razpolaganju z naložbami v posamezne družbe.

K 16. členu

16. člen določa načine razpolaganja z naložbami. Ker se za razpolaganje z naložbami Zakon o javnih financah ne uporablja, ta člen določa postopke in načine, na katere lahko SDH razpolaga z naložbami. Mogoči načini razpolaganja so:

- javna ponudba, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno javno vabilo k nakupu pod vnaprej objavljenimi pogoji in ki vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe;
- javna dražba, ki se izvede kot javna prodaja pod vnaprej objavljenimi pogoji prodaje, pri kateri je pogodba o nakupu sklenjena s ponudnikom, ki izpolnjuje pogoje in ponudi najvišjo ceno nad izklicno ceno, ali
- javno zbiranje ponudb, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno vabilo k oddaji ponudbe za nakup posameznega premoženja pod objavljenimi pogoji, ali
- ponudba vrednostnih papirjev javnosti v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov.

Pri tem zakon omogoča postopke javne ponudbe finančnih naložb skladno z drugim zakonom ali postopke neposrednega sklepanja pogodbe. To je mogoče v teh primerih:

- pri zamenjavi kapitalske naložbe, če se s tem ne zmanjša skupna vrednost naložb ali se izboljša kakovost kapitalske naložbe ali če se portfeljska kapitalska naložba zamenja za strateško kapitalsko naložbo;
- ko je za prodajo kapitalske naložbe izbran finančni svetovalec skladno z mednarodno prakso (investicijske banke in podobne institucije praviloma povabijo k sodelovanju vlagatelje, ki so primerni za vstop v posamezno vrsto naložbe, zato postopki, določeni s tem členom, niso upoštevni);
- če se z dolžniškim vrednostnim papirjem ali delnico trguje na organiziranem ali prostem trgu v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov, s pravili trgovanja tega trga, razen pri prodaji svežnjev, kot so opredeljeni z vsakokratnimi pravili Ljubljanske borze, ki mora potekati po eni izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena;
- če se sprejme javna ponudba, predložena v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme;
- pri prodaji na podlagi prodajne opcije, če se ugotovi, da ob upoštevanju stroškov prodaje na trgu ne bi bila dosežena višja cena;

– pri uveljavljanju predkupne pravice upravičenca do kapitalske naložbe, potem ko je bila izvedena ena izmed javnih metod.

K 17. členu

17. člen določa nadzor in merila za merjenje uspešnosti družb s strani SDH. Naloga SDH je, da sprejme merila o merjenju uspešnosti državnih družb in spremlja njihovo poslovanje. Oblikovana morajo biti glede na vrsto naložbe. Za strateške družbe se morajo upoštevati strateški cilji in merila, ki jih določa strategija, ter biti določeni tudi ekonomski in finančni cilji. Merila za vrednotenje uspešnosti pomembnih naložb in portfeljskih naložb so lahko le finančne in ekonomske narave ter merila, ki vrednotijo družbeno odgovornost ravnanja družb.

Merila se določijo z notranjim aktom SDH, ki ga pripravi uprava, potrdi pa nadzorni svet. Ta akt se skladno z 59. členom tega zakona javno objavi.

SDH spremlja poslovanje družb tako, da pregleduje uspešnost doseganja ciljev, preverja poslovanje in poročanje o njem. Enak način spremljanja za različne oblike družb (d. d., d. o. o., d. d., z vrednostnimi papirji katere se trguje na organiziranem trgu ...) ni mogoč. SDH ima glede dostopa do informacij popolnoma enake pravice in obveznosti kakor drugi družbeniki ali delničarji družb. Zato mora spremljanje prilagoditi statusni obliki, lastniški sestavi in javnosti družbe, pri čemer lahko uporabi vse zakonite metode pridobivanja informacij. Pri bistvenih odklilih od pričakovanj se mora SDH odzvati ter zahtevati od družbe pojasnila v okviru in na način, ki sta določena s tem zakonom in zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, ter akti upravljanja, pa tudi ukrepati skladno s pristojnostmi, ki jih ima po zakonodaji in aktih upravljanja (npr. začeti postopke menjave članov organov družbe).

K 18. členu

18. člen določa upravljanje naložb. SDH upravlja naložbe v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in sprejetimi akti upravljanja, upošteva statusno organizacijo in notranje akte posamezne družbe. To pomeni, da ima enake upravljalvske pravice kakor drugi družbeniki ali delničarji. Člen v nadaljevanju navaja različne oblike upravljanja, pri čemer ne gre za taksativno naštevanje, temveč lahko SDH uresničuje tudi vse druge pravice, določene z ZGD-1, tem zakonom, drugimi zakoni in akti družb.

K 19. členu

19. člen prenaša upravljanje naložb Republike Slovenije na SDH. SDH je pristojen za upravljanje vseh njenih naložb v njenem imenu in za njen račun. Naložbe so skladno z opredelitvami v 2. členu zakona omejene na kapitalske naložbe v gospodarskih družbah ter ne obsegajo drugega premičnega in nepremičnega premoženja in pravic Republike Slovenije. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja. Iz upravljanja so izvzete kapitalske naložbe v mednarodne finančne institucije in kapitalske naložbe v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno službo dejavnosti systemskega operaterja za prenos in distribucijo elektrike in plina v Republiki Sloveniji ter javno gospodarsko službo dejavnosti organiziranja trga z električno energijo v Republiki Sloveniji. Vzrok za prvo izjemo je spoštovanje mednarodnih sporazumov, za drugo pa spoštovanje evropskih energetskih direktiv in uredb. Izvzeta je tudi naložba v DUTB, ki zaradi svoje posebne narave in nalog ostaja ločen upravljavec premoženja v 100-odstotni lasti Republike Slovenije.

K 20. členu

20. člen določa omejitve upravljanja in neodvisnost organov družb. Člen navaja, da ima SDH iz naložb v gospodarske družbe le tiste pravice, ki jih za posamezno družbo glede na njeno organizacijsko obliko določa zakonodaja o delovanju gospodarskih družb in notranji akti družb.

To zagotavlja spoštovanje smernic OECD v zvezi z upravljanjem podjetij v državni lasti, v katerih je enako pravno okolje za državo in zasebne vlagatelje eden glavnih ciljev.

Člen tudi navaja, da so organi družb s kapitalsko naložbo Republike Slovenije pri svojem opravljanju funkcij neodvisni od SDH, in ta zakon ne izključuje nalog, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo po zakonodaji o delovanju gospodarskih družb. Torej morajo ravnati izključno v interesu družb s skrbnostjo, ki jo določa ZGD-1.

SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu s tem zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem pa ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. To pa ne pomeni, da SDH s člani organov ne sme komunicirati. Komuniciranje ter izražanje mnenj in pričakovanj SDH od družb za člane organov družb ni zavezujoča. Torej nespoštovanje mnenja ne more imeti pravnih posledic za člana organa (npr. krivdni odpoklic ali odškodninska odgovornost), spoštovanje mnenja ali stališča pa po drugi strani članov organov ne razreši odgovornosti, če se pokaže, da je neka odločitev za družbo škodljiva.

K 21. členu

21. člen določa, kako SDH oblikuje skupščinske odločitve o imenovanju članov organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države. SDH mora na skupščinah glasovati za imenovanje članov organov nadzora v družbah s kapitalskimi naložbami države po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka. Merili za izbiro in imenovanje kandidatov sta izključno strokovnost in izkušnost. Za člane nadzornega sveta v družbah z naložbo države v celoti veljajo merila, ki jih določa ZGD-1. Da pa SDH lahko podpre posameznega kandidata, mora ta izpolnjevati dodatna merila, ki so navedena v tem členu. Izključitvena (negativna) merila določa tretji odstavek tega člena, pogoje za podporo SDH (pozitivna merila) pa četrti odstavek tega člena.

Merilo za izbiro ne sme biti politični profil ali celo politične »kvote«. Zato se vse nejavno komuniciranje članov in predstavnikov političnih strank, političnih funkcionarjev, funkcionarjev lokalne samouprave in izvršilne oblasti glede sestave nadzornih svetov šteje za lobiranje, ki mora biti ustrezno razkrito in sledljivo.

Poleg izpolnjevanja meril za posamezne člane nadzornega sveta, ki jih določa ta člen, mora SDH glasovati tako, da so nadzorni sveti družb s kapitalskimi naložbami države kot celote sestavljeni iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in usposobljenosti. SDH mora glasovati tako, da so v nadzorne svete imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, poslovanje družbe in drugi strokovni profili, ki so potrebni za učinkovit nadzor glede na dejavnost, obseg poslovanja in druge lastnosti družb. Torej zakon poskuša zagotoviti, da se člani nadzornih svetov medsebojno ustrezno dopolnjujejo in da niso vsi iz iste stroke ali imajo podobne izkušnje.

Zakon okvirno določa tudi postopek sodelovanja z nadzornimi sveti družb, ki pripravljajo skupščinske predloge, posamezni postopki pa bodo določeni s kodeksom upravljanja. Tako se želi preprečiti večkratno preverjanje istih kandidatov in prepogosta uporaba nasprotnih predlogov na skupščinah, hkrati pa se ne sme poseči v pravice drugih delničarjev in družbenikov družb.

K 22. členu

Ta člen določa oblikovanje sklepov o plačilih članov organov nadzora družb, ki jih upravlja SDH. SDH si mora prizadevati za sistem plačil, ki bo v nadzorne svete pridobil vrhunske in neodvisne strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa si mora prizadevati preprečiti sprejemanje skupščinskih sklepov, ki bi omogočali neutemeljeno visoka plačila članom nadzornih svetov. Člen določa tudi, da mora SDH podpreti sklepe o plačilih članom organov

nadzora, ki določajo ustrezno sestavo plačil skladno s priporočeno dobro prakso v Sloveniji in EU na tem področju.

K 23. členu

23. člen določa sprejemanje politike prejemkov organov vodenja družb, ki jih upravlja SDH. Politika prejemkov je sistemski institut skladno z ZGD-1, s katerim delničarji neposredno vplivajo na plačila uprav. SDH si v vseh družbah s kapitalsko naložbo države prizadeva za sprejetje politike prejemkov organov vodenja. Sprejemanje politike prejemkov v družbah s kapitalsko naložbo države postane s tem členom za SDH obvezno, sprejetje pa lahko preprečijo le drugi delničarji, če SDH nima ustrezne večine. Poleg sestavin politike prejemkov, ki jih določa ZGD-1, mora SDH poskrbeti, da politika prejemkov družbe s kapitalsko naložbo določa še:

- najvišje dovoljeno nespremenljivo plačilo člana organa vodenja, ki mora biti dovolj visoko, da omogoča organom nadzora v organe vodenja pridobiti vrhunske strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa preprečuje neutemeljeno visoka plačila članov organov vodenja glede na uspešnost in finančno stanje družbe;
- najvišji dovoljeni znesek spremenljivega dela prejemka člana organa vodenja;
- najvišjo dovoljeno odpravnino člana organa vodenja.

Politike prejemkov skladno s tem členom lahko v prihodnosti ustrezno nadomestijo ZPPOGD in preprečijo škodo, ki jo navedeni zakon povzroča družbam v državni lasti, ne da bi bila mogoča čezmerna plačila.

K 24. členu

24. člen opredeljuje ravnanje SDH glede povračila škode v družbah z državno naložbo. Odškodnina članov organov državnih družb je še vedno sistemsko rešena z ZGD-1. Ta zakon pa opredeljuje obveznost SDH, da mora začeti postopke za menjavo članov organov nadzora in sprejetje skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi posamezne naložbe. Torej SDH nima diskrecije, ali bo postopke začel ali ne, temveč to mora storiti. Če se sprejetje ustreznih skupščinskih sklepov prepreči z glasovanjem drugih delničarjev ali družbenikov, mora SDH skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, uporabiti pravice manjšinskega delničarja ali družbenika za začetek ustreznih postopkov.

Če obstajajo znaki, da je bila posamezni družbi povzročena škoda zaradi vpliva tretje osebe, mora SDH postopke skladno s prejšnjima odstavkoma tega člena in skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, začeti tudi proti tej tretji osebi. Izrecno je navedeno, da mora SDH te postopke v celoti izvajati tudi proti članom državnih organov, lokalnim funkcionarjem in nosilcem političnih funkcij. Tako se poskuša omejevati neposreden politični vpliv interesnih in političnih skupin na poslovanje posameznih državnih družb.

K 25. členu

25. člen je namenjen preprečevanju izgube glasovalnih pravic SDH zaradi neusklajenega ravnanja oseb, za katere Zakon o prevzemih domneva, da ravnajo usklajeno. V preteklosti so osebe, povezane z državo, na tak način izgubile glasovalne pravice v nekaterih pomembnih naložbah, kar so seveda izkoristili drugi delničarji, tako da so prevzeli upravljavski nadzor teh družb.

Člen določa komuniciranje med povezanimi osebami, usklajevanje pred pridobivanjem novih delnic v družbah, v katerih bi lahko nastala obveznost javne ponudbe, sankcije za kršitve

usklajevanja in javno objavo seznama naložb, pri katerih so prisotne povezane osebe in bi lahko nastale obveznosti javne ponudbe.

K 26. členu

26. člen določa, da so prihodki iz upravljanja naložb, ki so last SDH, in razpolaganja s temi naložbami prihodki SDH. Prihodki iz upravljanja naložb Republike Slovenije in razpolaganja s temi naložbami so prihodek proračuna Republike Slovenije.

K 27. členu

27. člen opredeljuje, kako se financira upravljanje naložb Republike Slovenije in KAD. Ker gre za upravljanje z naložbami druge osebe, je SDH upravičen do plačila. Višino nadomestila in druga medsebojna razmerja v zvezi z izpolnjevanjem nalog upravljanja naložb Republike Slovenije uredita SDH in Republika Slovenija s pogodbo, ki jo potrdi vlada na predlog ministra, pristojnega za finance. Izrecno je določeno, da pogodba ne more posegati v pristojnosti in odgovornosti SDH pri upravljanju naložb v lasti Republike Slovenije ter ne more postavljati dodatnih pogojev ali soglasij za upravljanje naložb ali razpolaganje z njimi. Pogodba mora biti podpisana v enem mesecu od uveljavitve tega zakona. Višino nadomestila in druga medsebojna razmerja v zvezi z izpolnjevanjem nalog upravljanja naložb KAD uredita SDH in KAD s pogodbo, ki mora biti podpisana v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

K 28. členu

28. člen opredeljuje strategijo upravljanja naložb. Ta določa:

- opredelitev in razvrstitev naložb na posamezne vrste skladno z 10. členom tega zakona,
- opredelitev razvojnih usmeritev Republike Slovenije kot delničarke ali družbenice družb, – posamezne strateške cilje, ki jih Republika Slovenija uresničuje z vsako naložbo, ki je opredeljena kot strateška, in načine doseganja ciljev, opredeljenih v sektorskih politikah,
- merila za vrednotenje uspešnosti posameznih strateških naložb.

Strategija upravljanja jasno opredeljuje naložbe glede na vrsto in določa dolgoročne cilje, ki jih želi uresničiti Republika Slovenija kot lastnica teh naložb. To daje vsebinske smernice SDH, da ustrezno oblikuje predlog letnega načrta in posamezne odločitve o upravljanju naložb ter opravlja nadzor nad doseganjem ciljev iz letnega načrta in strategije.

K 29. členu

Ta določa pripravo, sprejetje in spremembe strategije, ki jo po predlogu pripravi vlada, sprejme pa državni zbor. Še vedno vlada lahko pridobi izhodišča za pripravo od SDH in DUTB, vendar jih lahko kot predlagateljica tudi spreminja, kar se je pokazalo za težavno pri nekaterih prejšnjih različicah zakonov. Strategija velja do sprejetja nove strategije in torej ni časovno omejena. Državni zbor jo lahko razveljavi ali spremeni le s sprejetjem nove strategije, kar preprečuje, da bi Republika Slovenija spet ostala brez strategije po tem, ko bomo do nje (končno) prišli.

SDH lahko predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere. Spremembe pa se sprejemajo vedno v državnem zboru na predlog vlade.

K 30. členu

30. člen določa letni načrt upravljanja naložb, ki ga pripravi uprava SDH na podlagi sprejete strategije. V njem se opredelijo podrobni cilji SDH pri upravljanju posameznih naložb ter pričakovani denarni tokovi iz upravljanja naložb v lasti SDH in Republike Slovenije. K letnemu načrtu upravljanja naložb da soglasje nadzorni svet na predlog uprave SDH najpozneje do

konca novembra za naslednje koledarsko leto. SDH mora nemudoma po soglasju nadzornega sveta skladno s prejšnjim odstavkom poslati letni načrt ministrstvu, pristojnemu za finance. K letnemu načrtu iz prejšnjih odstavkov da soglasje vlada na predlog tega ministrstva, kar je potrebno za ustrezno proračunsko načrtovanje.

K 31. členu

31. člen določa politiko upravljanja naložb. Ta je nastala iz razdelitve kodeksa iz prejšnjih zakonskih rešitev na dva dela – politiko upravljanja in kodeks. Politika upravljanja se nanaša na delovanje SDH samega. Podrobneje določa načela, postopke in merila, ki jih SDH spoštuje pri izpolnjevanju nalog skladno s tem zakonom. Natančneje določa načela, vsebovana v tem zakonu, delovanje in razkritja SDH pri uresničevanju upravljaljskih pravic ter postopke pridobivanja naložb in razpolaganja z njimi. Politika upravljanja mora poleg drugega skladno s tem zakonom obsegati jasno opredelitev postopka razpolaganja s kapitalskimi naložbami, ki mora zagotoviti spoštovanje tega zakona, nadrobneje predstaviti zakonodajo o javnem naročanju ter varovati interese SDH in Republike Slovenije. Politiko sprejme uprava SDH, k njej pa da soglasje nadzorni svet. Določbe politike so za organe SDH zavezujoče.

K 32. členu

32. člen opredeljuje Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki vsebuje načela in priporočila dobre prakse za tako upravljanje. Kodeks mora oblikovati različna priporočila za družbe z različnimi statusnimi oblikami in lastniškimi sestavami ter glede na to, ali se z vrednostnimi papirji družb trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Skladno z ZGD-1 kodeks dobi naravo »uporabi ali pojasni«, ko ga družba sprejme v letnem poročilu. SDH si mora prizadevati, da družbe s kapitalsko naložbo v letnem poročilu sprejmejo kodeks skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in v vsakem letnem poročilu razkrivajo, kako so kodeks spoštovale.

Kodeks sprejme uprava SDH, k njemu pa da soglasje nadzorni svet.

K 33. členu

Člen določa temeljne korporacijskopravne sestavine gospodarske družbe – pravnoorganizacijsko obliko in firmo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. SDH je organiziran v pravnoorganizacijski obliki delniške družbe kot manj osebne oblike kapitalskih družb, ki je zato primernejša za upravljanje naložb države. Navedena je tudi firma v tujem jeziku, s čimer se zagotavlja mednarodna prepoznavnost SDH. Edina delničarka SDH je Republika Slovenija.

K 34. členu

Določba je napotitvena, saj za statusna korporacijska pravila oblikovanja in poslovanja SDH napotuje na subsidiarno uporabo določb zakona, ki ureja gospodarske družbe, in izključuje zakonodajo, ki ureja delovanje finančnih konglomeratov.

K 35. členu

35. člen določa, da SDH vodi poslovne knjige v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in ne po slovenskih računovodskih standardih.

K 36. členu

SDH ima specifično vlogo in namen upravljanja družb s kapitalsko naložbo. Sponzorske in donatorske pogodbe niso potrebne za učinkovito upravljanje teh nalog in njihovo sklepanje za SDH ni dovoljeno.

K 37. členu

Člen v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, določa organe SDH. Osnovni pristop je čim večja ohranitev določb zakona, ki ureja gospodarske družbe, oziroma čim manj posebnosti v upravljanju SDH. Družba je organizirana po dvotirnem sistemu upravljanja, kar zaradi ločenosti organov vodenja in nadzora zagotavlja njihovo neodvisnost. S tem je izpolnjen eden temeljnih pogojev OECD o nevmešavanju politike v poslovanje družb, v katerih ima SDH svoje naložbe. Pristojnosti organov so pretežno skladne z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, so pa posebnosti na področju načina imenovanja teh organov. Poleg tega ima SDH poleg standardnih organov (skupščina nadzorni svet in uprava) dodatni organ Ekonomsko socialni strokovni svet, ki je namenjen svetovanju in nadzoru s strani ključnih deležnikov v sistemu upravljanja, ne posega pa v pristojnosti ostalih organov.

K 38. členu

Ker ima stoddstotno kapitalsko udeležbo v SDH Republika Slovenija, predstavlja Vlada Republike Slovenije skupščino SDH. To je tudi v skladu z zakonom, ki ureja delovanje vlade.

K 39. členu

39. člen določa sestavo nadzornega sveta SDH. Nadzorni svet sestavlja pet članov. Za člana nadzornega sveta je lahko izvoljen, kdor poleg pogojev iz zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb, izpolnjuje pogoje in merila, ki jih določa ta člen in so namenjeni temu, da se poveča neodvisnost nadzornega sveta, zagotovi ravnanje v interesu SDH in Republike Slovenije, obvladuje tveganja nasprotja interesov, predvsem pa da se zagotovi strokovna in strokovno raznovrstna sestava.

K 40. členu

40. člen določa imenovanje nadzornega sveta SDH. Postopek imenovanja je bil oblikovan tako, da se zagotavlja njegova preglednost in sledljivost sprejemanja odločitev. Vse člane nadzornega sveta imenuje državni zbor na predlog vlade. Pri tem lahko podpre ali zavrne listo, ki jo predlaga vlada v celoti, ne more pa je spreminjati. Namen tega je omogočiti ustrezno sestavo celotnega nadzornega sveta po strokovnih in ne političnih merilih. Vlada pripravi predlog na predlog ministrstva, pristojnega za finance.

Za nadzorni svet se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, o sodelovanju delavcev v organih družb. To je nujno potrebno, ker ima SDH posebne naloge po tem zakonu in ker nadzor in svetovanje na področju pravic zaposlenih v vseh družbah v državni lasti izvaja ekonomsko socialni strokovni odbor. Posebne pravice do soupravljanja zaposlenih v SDH samem bi pomenile poseganje v pravice vseh zaposlenih v družbah v državni lasti in onemogočile sestavo nadzornega sveta skladno s smernicami OECD. Poleg tega je izključitev ZSDH skladna s trenutnim stanjem, saj je ta izključen tudi po trenutno veljavnem zakonu in je bil že prej izključen tudi iz SOD in KAD.

Mandat članov nadzornega sveta je skladen z ZGD-1, vendar je ponovno imenovanje omejeno na še en mandat, da se prepreči preveč intimna navezava nadzornikov na SDH ali na posamezno državno družbo.

Postopek, kot ga je uvedel trenutni SDH, je pripeljal do politične sestave nadzornega sveta, ne da bi se poskrbelo za ustrezno strokovno sestavo. Zato se predlaga imenovanje na vladi, kjer se najprej sestavi strokovna komisija, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskega virov in delovanja nadzornih svetov. Strokovna komisija oceni strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki so potrebni za kakovostno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta v SDH, ter pripravi ciljne strokovne profile za posamezne člane. Izvede tudi postopek pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta, jih

ovrednoti in pripravi predlog članov za ministrstvo, pristojno za finance, pri čemer morajo biti posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z določbami zakona, ki ureja sestavo nadzornega sveta.

Ministrstvo, pristojno za finance, vlada in državni zbor imajo možnost, da se odločijo drugače, kot jim je predlagano, vendar se pri tem zahteva sledljivost in preglednost. Če se posamezni kandidat povabi ali izbere zaradi vpliva ali odločitve posamezne osebe, mora biti to javno razkrito, pa tudi, kako se je zagotovilo, da so posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z določbami zakona, ki ureja sestavo nadzornega sveta.

K 41. členu

Ta člen določa poslovanje nadzornega sveta SDH, ki je skladno z ZGD-1. Posebnost pa je, da je na seji lahko navzoč minister, pristojen za finance, pri čemer nima pravic odločanja na njej. Minister, pristojen za finance in predsednik komisije državnega zbora za nadzor javnih financ se lahko udeležita seje nadzornega sveta, pri čemer nimata pravic odločanja na njej. Za vsako sejo se jima pošlje vabilo, vse gradivo in zapisniki nadzornega sveta. Tako se omogoči dodatni demokratični nadzor, nadzor delničarja in nadzor ključnih deležnikov nad delovanjem SDH, poleg tega pa redno komuniciranje o zadevah, pri katerih je potrebno usklajevanje z Republiko Slovenijo (npr. koncesijske pogodbe, upravljanje infrastrukture, spremembe zakonskih/podzakonskih aktov ...).

K 42. členu

V tem členu so določene pristojnosti nadzornega sveta družbe SDH. Podlago za opravljanje nadzora nad poslovanjem SDH zagotavljajo politika upravljanja naložb, strategija upravljanja, letni načrt upravljanja naložb in kodeks upravljanja. Na tej podlagi bo nadzorni svet ocenjeval uspešnost poslovanja SDH oziroma uspešnost uprave kot organa vodenja SDH. Vsi organi so zavezani k spoštovanju določb politike upravljanja, ki opredeljuje načela in pravila ravnanj SDH.

K 43. členu

43. člen opredeljuje komisije nadzornega sveta SDH. Obvezna je revizijska komisija in komisija za tveganja. Nadzorni svet lahko skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, imenuje še druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo. Za vse komisije se smiselno uporablja ZGD-1.

K 44. členu

Člen določa odpoklic člana nadzornega sveta. Člane nadzornega sveta lahko odpokliče državni zbor na predlog vlade. Drugače od ZGD-1 je ta omejen z obstojem razlogov, kar zagotavlja trdnost sestave in neodvisnost nadzornega sveta.

K 45. členu

Člen določa prejemke članov nadzornega sveta SDH. Prejemke predsednika in članov nadzornega sveta določi Vlada Republike Slovenije kot skupščina SDH.

K 46. členu

Člen določa sestavo, imenovanje, pogoje za imenovanje in trajanje mandata članov uprave SDH. Imenovanje je skladno z ZGD-1 v pristojnosti nadzornega sveta, ki ga opravi na podlagi mednarodnega razpisa ali sodelovanja z mednarodno kadrovsko agencijo. Ustrezna usposobljenost članov uprave se zagotavlja tudi z določitvijo pogojev glede izobrazbe in izkušenj, politična neodvisnost pa s prepovedjo članstva oseb, ki so ali so nedavno bile

dejavne v političnih strankah ali so imele funkcije nezdružljive s članstvom v upravi gospodarske družbe po drugih zakonih.

Konkurenčna družba v tem členu je družba, ki opravlja dejavnost upravljanja državnega premoženja. Člen določa tudi, da je kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona hujša kršitev obveznosti člana uprave SOD oziroma SDH.

K 47. členu

Člen določa pristojnost uprave SDH. Pristojnosti in obveznosti uprave SDH, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Uprava vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost v skladu z akti upravljanja naložb. Samo zakon ali statut lahko določi, da sme uprava SDH nekatere vrste poslov opravljati le v soglasju z nadzornim svetom in ne tudi nadzorni svet s sklepom. To preprečuje spreminjanje nadzornega sveta v organ vodenja in nekakšno soupravo, kar onemogoča normalno delovanje SDH.

K 48. členu

Člen določa ustanovitev, sestavo, pristojnosti in podlago za delo kadrovske komisije, ki se je v prejšnjih sistemih imenovala akreditacijska komisija. Po predlogu zakona je to strokovno telo, ki podpira sprejetje vodstvenih odločitev, zato jo tudi imenuje uprava. Preko kadrovske (akreditacijske) komisije se je v preteklosti poskušalo posegati v pristojnosti uprave, zato je potrebna jasnejša opredelitev narave in umestitev kadrovske komisije, ki po svoji naravi ni komisija nadzornega sveta.

Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave SDH, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi izvedbene postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja teh kandidatov in postopke njihove akreditacije.

Kadrovska komisija ima tri člane, ki morajo biti strokovnjaki za korporativno upravljanje, upravljanje človeških virov in delovanje nadzornih svetov. Mandat članov je štiri leta. Član kadrovske komisije ne sme biti član uprave ali nadzornega sveta SDH in ne sme biti zaposlen v družbi, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo.

Operativne akte, ki podrobneje urejajo delo kadrovske komisije, določi uprava na podlagi predloga kadrovske komisije.

K 49. členu

49. člen določa ekonomsko socialni strokovni odbor (ESSO). Ta je posvetovalno telo uprave družbe. Namenjen je svetovanju s strani ključnih deležnikov v sistemu upravljanja, ne posega pa v pristojnosti skupščine, nadzornega sveta in uprave. ESSO torej nima in ne sme imeti vodstvenih ali upravljalških pristojnosti. Daje mnenja in pobude upravi SDH.

Naloge, pristojnosti in način delovanja ESSO so natančneje opredeljene v statutu SDH.

Mnenja, predloge in priporočila ESSO je dolžna obravnavati uprava SDH in se do njih opredeliti.

K 50. členu

50. člen določa sestavo ESSO. ESSO je sestavljen iz 7 predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih na ravni države, ki so člani Ekonomsko socialnega sveta RS. Člane ESSO imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije iz prejšnjega odstavka tega člena, potrjuje pa uprava SDH. Mandat članov ESSO je pet let, člani ESSO pa izmed sebe izvolijo predsednika.

K 51. členu

V 51. členu predloga zakona so urejeni institut pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ter njegove pristojnosti. Pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto (angl. *compliance officer*) je funkcija notranjega upravljanja in nadzora, ki se je sprva razvila v ameriškem javnem sektorju v 80-ih letih ravno v zvezi s porabo javnih sredstev. Danes je to ena ključnih funkcij upravljanja različnih vrst javnih in zasebnih organizacij, zlasti v razvitejših državah. Z njo se varuje organizacija in njeni deležniki pred neugodnimi posledicami kršitve predpisov (in tudi etičnih norm). Organizacija razvije funkcijo skladnosti tako, da lahko zazna znake neskladnosti ter ob kršitvah zmanjšuje njene posledice in preprečuje prihodnje podobne primere. Ta funkcija ima tudi pomembno izobraževalno in svetovalno vlogo, da bi bili zaposleni in vodilni bolje poučeni in ozaveščeni o tveganjih neskladnosti in njihovem učinku nase, na organizacijo in na širše okolje. Klasično področje varstva skladnosti je tudi preprečevanje korupcije z vsemi pripadajočimi instituti, kakršni so načrt integritete, določbe o nasprotju interesov in lobiranju, zaščita prijaviteljev itd. Vzpostavitev notranjega nadzora na tem področju pa ne le preprečuje vpletenost organizacije v korupcijo, temveč tudi varuje izpostavljene osebe pred neprimernimi pritiski in izsiljevanjem. Funkcija skladnosti pomaga odgovornim osebam v organizaciji poslovati zakonito in pošteno, kar je vselej končna odgovornost vodstva. Hkrati pa notranji in zunanji organi nadzora s funkcijo skladnosti spremljajo, kako organizacija uresničuje to svojo odgovornost in kako upravlja tveganja neskladnosti. Zaradi vloge in pomembnosti pooblaščenca je nujno, da se zagotovi njegova neodvisnost v razmerju do zaposlenih in vodilnega osebja, pa tudi do zunanjih organov, ki opravljajo nadzor nad delovanjem organizacije. Njegove pristojnosti namreč segajo na vsa področja poslovanja in delovanja organizacije, zato je med drugim pomemben dejavnik v notranjem procesu poročanja. Ker je njegova vloga v nekem delu po naravi nadzorstvena, je pomembno, da v postopku imenovanja in razrešitve sodelujeta uprava in nadzorni svet. Hkrati je treba zagotoviti redno sodelovanje pooblaščenca z drugimi pristojnimi nadzornimi organi integritete in preprečevanja korupcije, organi odkrivanja in pregona, revizije itd., saj njegova opažanja in ugotovitve lahko segajo tudi na njihova področja dela, navedeno redno sodelovanje z njimi pa pomeni pravočasno zaznavati dejavnike tveganj pri poslovanju organizacije in pravočasno ukrepanje navedenih organov, če se tveganja uresničijo. To sodelovanje omogoča tudi pridobivanje in izmenjavo znanja in usposobljenosti za prepoznavanje prej navedenih dejavnikov tveganj ali znakov, ki nakazujejo možnost uresničitve tveganj glede skladnosti poslovanja in integritete.

K 52. členu

V 52. členu predlog zakona določa obveznost SDH, da skladno s tem zakonom in smiselno uporabo določb zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, ter njegovih smernic oblikuje in uresničuje načrt integritete kot orodje notranjega nadzora za prepoznavo in omejevanje tveganj korupcije ter drugih protipravnih in neetičnih ravnanj. Vsaka institucija mora upravljati tveganja, tudi tveganja korupcije in drugih protipravnih ali neetičnih ravnanj. Le-ta nimajo statusne oblike, hkrati pa nobena statusna oblika ni imuna pred temi tveganji. Načrt integritete zajema upravljanje korupcijskih tveganj, tveganj drugih protipravnih in neetičnih ravnanj ter krepitev integritete posameznikov, tako pa institucije. Besedna zveza upravljanje tveganj obsega prepoznavanje, vrednotenje in razvrščanje tveganj korupcije, drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj ter njihovo odpravo ali sprotno obvladovanje s primernimi ukrepi. Upravljanje navedenih tveganj in krepitev integritete zaposleni ali institucija uresničuje z izdelavo in izvajanjem načrta integritete. Načrt integritete, kar napoveduje že njegovo ime, je nekaj širšega od neposrednega preprečevanja korupcije, gre za upravljanje tveganj, kar je sicer neposredna odgovornost vodstva, vendar pa je sodelovati pri tem naloga in pravica vsakega posameznika. Glavni nadzor nad načrtom integritete bo opravljal nadzorni svet v sodelovanju s skrbnikom za skladnost poslovanja SDH, in sicer med drugim z rednim obravnavanjem poročil pooblaščenca za skladnost ter s predlogi upravi glede sprememb tega načrta in dodatnih ukrepov za obvladovanje tveganj ter s spremljanjem izvajanja ukrepov v rokih, določenih v tem

načrtu. Nalogi nadzornega organa sta namreč nadzor in skrb za zakonitost in pravilnost poslovanja zavezanca. Na tem mestu je treba poudariti, da sta pravilno in zakonito poslovanje ter nadzor nad njim tesno povezana tudi z upravljanjem tveganj, saj v veliki večini dosledno izpolnjevanje predpisanih obveznosti obvladuje tveganja, iskanje »bližnjic« in poslovanje »po domače« pa tveganja občutno povečuje in jih ne tako zelo redko tudi uresniči, posledica tega pa so koruptivna ter druga protipravna in neetična ravnanja. Nadzor nad uresničevanjem načrta integritete SDH, s katerim naj se odpravijo posamična ali splošna tveganja za korupcijo in nasprotje interesov, lahko po svojih pristojnostih opravi tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Zaradi zgoraj navedenih razlogov lahko ta komisija na podlagi predloga uprave SDH, nadzornega sveta SDH ali pa na lastno pobudo po svojih pristojnostih odredi pripravo načrta integritete tudi gospodarski družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. Predlog zakona v 49. členu določa tudi šestmesečni rok od imenovanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, v katerem mora biti pripravljen prvi načrt integritete SDH.

K 53. členu

53. člen predloga zakona ureja varovanje podatkov in notranjih informacij. Določa ravnanje SDH z zaupnimi podatki, dejstvi in okoliščinami ter ravnanje članov organov, zaposlenih pri SDH in drugih oseb, ki do teh podatkov dostopajo. Vsi navedeni ne smejo dajati podatkov tretjim osebam ali jih sami uporabiti. Izjema je Agencija za nadzor trga vrednostnih papirjev ali drug zakonsko pristojen nadzorni organ. Člen določa SDH tudi tekoče sestavljanje seznama družb s kapitalsko naložbo države, v zvezi s katerimi je zaupne podatke pridobil, z vsebino seznama pa morajo biti seznanjeni vsi zaposleni in druge osebe, ki v SDH opravljajo naloge v zvezi z upravljanjem naložb. V nadaljevanju je določena obveza SDH po vodenju evidenc o poslih z naložbami, ki so jih sklenile v četrtem odstavku 53. člena navedene osebe, skrbnik omenjene evidence pa je pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto. SDH mora za posle iz prej navedenega odstavka zagotoviti sistem rednega poročanja. 53. člen tudi določa, da naklepno razkritje varovanih podatkov ali notranjih informacij ali razkritje iz malomarnosti pomeni hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti. Določa še nadzor Agencije za nadzor vrednostnih papirjev nad izvajanjem tega člena.

K 54. členu

Predlog zakona v tem členu predvideva obveznost člana uprave, člana nadzornega sveta, zaposlenega v SDH, člana kadrovske komisije in člana posvetovalnih teles SDH, ki dobroverno meni, da se od njega zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v zvezi z njegovo službo ali položajem, da tako ravnanje prijavi. V predlogu zakona je kot točka za stike določen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, kar po eni strani omogoča večjo zaupnost obravnave prijavitelja in same vsebine prijave ter preprečuje morebitne pritiske drugih na prijavitelja, po drugi strani pa omogoča enotno obravnavo prijav in prijaviteljev. Določen je tudi način ravnanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, kar po eni strani veča zaupanje vseh (mogočih) prijaviteljev v njegovo delovanje, hkrati pa predvidljivost njegovega delovanja omogoča večji nadzor. Predlog zakona zavezuje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integritete, da o prijavi neetičnega ali nezakonitega ravnanja nemudoma obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojen organ, s čimer se zagotovi takojšnje ukrepanje drugih pristojnih organov v zadevah iz njihove pristojnosti. Navedena obveznost pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto v zvezi s prijavo pa ne izključuje možnosti, da posameznik vloži prijavo neposredno Komisiji za preprečevanje korupcije. Isti člen predloga zakona ureja tudi sistem ravnanja ob nejavnem vplivanju na člana uprave, člana nadzornega sveta, zaposlenega v SDH, člana kadrovske komisije in člana posvetovalnih teles SDH v zvezi z uresničevanjem upravljaljskih pravic v posameznih družbah ali pridobivanjem kapitalskih naložb

SDH ali razpolaganjem z njimi. Zaradi svojega statusa in delovanja je SDH izpostavljen korupcijskih tveganjem vplivanja na vsebino ali postopek sprejemanja odločitev v korist posameznih interesnih organizacij. Z ureditvijo dolžnosti prijave nejavnih stikov pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ter z vodenjem registra stikov se zagotavljata večja preglednost vplivanja na procese sprejemanja odločitev, vanje vključene deležnike in vsebino teh odločitev. Navedeni sistem nadzora nad nejavnimi stiki se dopolnjuje z določitvijo pristojnosti Komisije za preprečevanje korupcije glede nadzora nad izvajanjem teh določb.

K 55. členu

V 55. členu predloga zakona se v SDH uvaja sistem zaščite prijaviteljev. Ker ta sistem podrobneje ureja Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), predlagani zakon odkazuje uporabo določb navedenega zakona. Tam je namreč urejen sistem zaščite prijaviteljev, ki spada med pomembno orodje za zagotavljanje skladnosti poslovanja in integritete. Tveganja za kršitve in kršitve same praviloma najprej zaznajo zaposleni, ki najbolj poznajo pravila notranjega delovanja in poslovanja organizacije ter kakršne koli odmike od njih. Raziskave kažejo, da se zaposleni praviloma s tako informacijo obrnejo na vodstveno osebje, šele pozneje pa zaradi nedejavnosti vodstva ali njegovih pritiskov na druge, zunanje organe, kot so organi odkrivanja in pregona. Zaradi navedenega je treba urediti učinkovit sistem prijave takih tveganj in kršitev v organizaciji, saj lahko bistveno pripomore k čim hitrejši zaznavi tveganj in kršitev ter njihovi obravnavi in odpravi.

K 56. členu

56. člen ureja institut dolžnega izogibanja nasprotju interesov, ki predstavlja eno ključnih sestavin delovanja pravne države, zaupanja v demokratične institucije, preglednosti, enakopravnosti in objektivnosti odločanja v javnih zadevah ter razpolaganja z javnimi sredstvi. Skladno z določbami tega člena se za vsebinsko opredelitev instituta nasprotja interesov uporabi opredelitev, kakršno določa zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. (Določbe ZGD-1, ki urejajo vsebino nasprotja interesov, se tako pri tem ne uporabljajo.) Določbe tega člena od članov uprave, članov nadzornega sveta, pooblaščenca za skladnost poslovanja, zaposlenih v SDH, članov kadrovske komisije in članov posvetovalnih teles zahtevajo, da pri svojem delu razkrijejo okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in dolžnost doslednega izogibanja le-temu. 56. člen posamezniku, ki pri opravljanju dela zazna okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, nalaga dolžnost takojšnjega razkritja teh okoliščin in samoizločitev iz nadaljnjega dela ali pa mora zahtevati, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči pristojni organ. Tak postopek mora biti pisno dokumentiran in obrazložen. Kršitev razkritja in dolžnega izogibanja nasprotju interesov, ki je storjena naklepno ali iz velike malomarnosti, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti. Zakon dolžnost izogibanja nasprotju interesov širi tudi na določen krog »zunanjih« pravnih/fizičnih oseb, ki za SDH opravljajo pogodbene/svetovalne storitve, in na določen krog oseb v družbah, v katerih ima SHD prevladujoč vpliv ali večinski delež. Taka ureditev je potrebna, kajti teh zunanjih oseb določbe o dolžnem izogibanju nasprotju interesov po drugih predpisih ne zadevajo. Člen tudi podrobno opredeljuje organe, ki so pristojni odločati o morebitnem nasprotju interesov, s čimer je jasno določena njihova odgovornost za sprejemanje teh odločitev. Organi so kolektivni, kar dodatno pripomore k preglednosti.

K 57. členu

V 57. členu so določeni standardi omejitve poslovanja SDH (ter gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoči vpliv) s povezanimi osebami. Namen omejitev je, da se

v vseh fazah sklenitve posla popolnoma ali kar najbolj izločijo neformalni ali formalni vplivi povezanih oseb zaradi zasebnega interesa. Sklenitev posameznega posla s povezanimi osebami je pogojno dopustna, in sicer na podlagi odločitve nadzornega sveta, ki izda dovoljenje na podlagi obrazloženega predloga uprave. Odločitev nadzornega sveta, da dopusti sklenitev posla, je informacija javnega značaja in mora biti objavljena na spletnih straneh SDH. Pogodbe, ki so naklepno ali iz velike malomarnosti sklenjene v nasprotju z zakonskimi omejitvami, so nične. Taka kršitev se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti. Ureditev je sicer podobna ureditvi v ZIntPK, bistvena razlika pa je izdaja dovoljenja za sklenitev pravnega posla, s čimer je dana možnost, da se ob razkritju vseh okoliščin/povezav med posamezniki, za katere veljajo omejitve poslovanja v razmerju do SHD, izpelje posel, ki predstavlja pomemben ekonomski interes SDH, pod pogojem, da so pri tem ustrezno obvladana tveganja za nasprotje interesov, korupcijo in zlorabo notranjih informacij ter zagotovljena integriteta SDH. Razlika je tudi v ureditvi poslov, za katere ne veljajo omejitve, in sicer so to posli, v katerih je posameznik odjemalec običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu.

K 58. členu

58. člen določa prepovedi in omejitve pri sprejemanju daril zaposlenih v SHD, vodstvenih delavcev, članov posvetovalnih teles in njihovih družinskih članov. Z natančno in pregledno ureditvijo področja sprejemanja daril se zmanjšujejo možnosti za neutemeljene očitke in nezaupanje glede poštenosti delovanja zaposlenih v SDH. Sprejem vsakega darila je treba sporočiti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto. Ta je tudi odgovoren za vodenje registra daril. Darila, ki presegaajo vrednost 75 evrov, postanejo last SDH. Ureditev je podobna ureditvi v ZIntPK, s to razliko, da je dolžnost poročanja o prejetih darilih tu določena ne glede na vrednost darila in da 55. člen izrecno ureja področje pogostitev.

K 59. členu

V tem členu so opredeljeni zavezanci za nadzor nad premoženjskim stanjem, postopki prijave zavezancev, prijave premoženjskega stanja in njegovih sprememb ter opravljanja nadzora nad premoženjskim stanjem zavezancev, pa tudi roki, povezani s tem nadzorom. Za postopke in roke iz tega člena se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Predlog zakona z določbami tega člena razširja krog zavezancev za nadzor nad premoženjskim stanjem glede na določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Namen razširitve je zajeti v institut nadzora nad premoženjskim stanjem vse tiste posameznike, ki imajo upravljavsko ali nadzorno funkcijo v SDH ali v podjetjih pod prevladujočim vplivom ali z večinskim deležem SDH, kar je glede na to, da ti posamezniki upravljajo velik del javnega premoženja, smiselno. Nadzor nad premoženjskim stanjem je namreč eden od instrumentov doseganja preglednosti in zaupanja v funkcije upravljanja in nadzora, zato je tudi neločljivi del integritete širšega javnega sektorja.

K 60. členu

Predlog zakona predvideva večjo preglednost poslovanja SDH, ko določa, da je SDH zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja ter da mora glede postopka njihovega posredovanja in glede dolžnosti zavezanca ravnati v skladu z določbami zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Namen določbe je zagotoviti javnost in odprtost delovanja SDH ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Pri tem omenjena določba ne prejudicira, da je SDH oseba javnega prava.

K 61. členu

V 61. členu predlog zakona ureja ukrepe za krepitev preglednosti poslovanja, in sicer s proaktivno objavo podatkov v zvezi s poslovanjem SDH. S tem se med drugim omogoča spremljanje in nadzor nad poslovanjem SDH tudi civilni javnosti. Predlog zakona predvideva sprotno objavo politike upravljanja SDH in obsega posameznih naložb v gospodarskih družbah in njihove spremembe, objavo notranjih aktov SDH, kakršni so kodeks, načrt integritete, merila za vrednotenje naložb in drugi akti, ki na posameznih ožjih in vsebinsko zaokroženih področjih podrobneje urejajo postopke in merila SOD glede upravljanja, različnih poročil (upravljanja, revizijska), objavo seznama subjektov, za katere veljajo omejitve poslovanja s povezanimi osebami skladno z zakonodajo, informacij o organih SDH (sestava, življenjepisi, izjave o razkritju interesov, pogodbeno dogovorjeni prejemki in/ali bonitete, informacije v zvezi s postopkom kadrovanja navedenih oseb) . S predlaganimi določbami se želi zagotoviti še nekoliko višja stopnja preglednosti od že uveljavljene, predvsem v zvezi z vsebinsko in časovno komponento seznanitve z informacijo. Javnost se bo lahko seznanila z informacijo pravočasno in pravočasno tudi ukrepala, kar je bistveni namen krepitev preglednosti poslovanja SDH. Predlog zakona enake obveznosti zaradi preglednosti poslovanja določa tudi za družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. V 61. členu predlog zakona določa petletno obdobje, v katerem mora biti dostopna vsa prej navedena javno objavljena vsebina. S tem se omogoča časovna in vsebinska sledljivost poslovanja ter viri podatkov in informacij za uveljavljanje morebitne odgovornosti članov organov upravljanja in nadzora v SDH ali družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. Predlog zakona v 61. členu še določa, da ureditev v tem členu glede javne objave podatkov, dokumentov ipd. ne omejuje obveznosti in postopkov javnih razkritij ali dostopa do informacij javnega značaja, ki jim je zavezan SDH na podlagi drugih zakonov, ter da nadzor nad tem členom opravlja Agencija za trg vrednostnih papirjev.

K 62. členu

62. člen določa razkritje podatkov o plačilnem prometu SDH. Zaradi krepitev preglednosti in odgovornosti upravljanja je SDH vključen v aplikacijo Supervizor, ki jo upravlja Komisija za preprečevanje korupcije. Pri tem mora upoštevati poslovno tajnost in varstvo osebnih podatkov. SDH podatke, potrebne za vključitev v aplikacijo Supervizor, predloži Komisiji za preprečevanje korupcije.

K 63. členu

63. člen predloga zakona govori o zapisovanju in razkrivanju odločitev na posameznih skupščinah delničarjev SDH. Način poročanja in ravnanja s poročili posameznih pooblaščenec za skupščine delničarjev določi SDH z notranjim aktom. Glede na predlagani člen mora SDH svoje delovanje na vsaki skupščini javno razkriti, hkrati pa razkritja javno objaviti v postavljenem roku, vključno z objavo in pojasnilom vsake neudeležbe SDH na skupščini družbe, katere premoženje upravlja. Javna objava mora vsebovati podatke o posamezni družbi, datumu seje skupščine, dnevnem redu in vseh dejavnosti SDH na skupščini, vključno z vlaganjem nasprotnih predlogov, ter glasovanju SDH o predlogih in nasprotnih predlogih, hkrati pa mora biti vsakemu razkritju priložena izjava, ali je bilo delovanje SDH na posamezni skupščini skladno z ZSDH in akti upravljanja SDH.

K 64. členu

64. člen določa poročanje državnemu zboru. SDH enkrat letno, najpozneje do 31. oktobra, poroča državnemu zboru o poslovanju v preteklem letu, pri čemer mora poročilo temeljiti na prikazu kazalcev za vse gospodarske družbe, v katerih ima SDH kapitalsko naložbo. Poročanje mora obsegati tudi razkritje meril za vrednotenje poslovanja družb s kapitalsko naložbo države in izpolnjevanje teh meril v preteklem letu.

K 65. členu

Zelo pomembno sistemsko vprašanje v zvezi s SDH je tudi vprašanje odgovornosti oseb na ključnih (odločevalskih) položajih v procesih in postopkih, ki se bodo izvajali na različnih ravneh v širšem okviru delovanja SDH. Od jasne opredelitve odgovornosti posameznikov je odvisna uspešnost nadzora nad opravljanjem nalog in posledično uveljavljanje odgovornosti za škodo. Glede skrbnosti ravnanja članov organov SDH in odgovornosti za škodo, ki nastane zaradi opustitve dolžne skrbnosti, predlog zakona napotuje na določbe zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Predlog zakona pa določa solidarno odgovornost članov organov vodenja in nadzora SDH za škodo, ki nastane zaradi njihovega uresničevanja pravic delničarja ali družbenika v družbah v lasti Republike Slovenije, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo skladno s prvim odstavkom tega člena in pri tem v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja, in sicer odgovarjajo z vsem svojim premoženjem.

K 66. členu

V 66. členu predlog zakona ureja revizijske in odškodninske postopke ob utemeljenem sumu oškodovanja posamezne družbe s kapitalsko naložbo države ali utemeljenem sumu protipravnega ravnanja članov organov vodenja ali nadzora v družbi s kapitalsko naložbo države ter določi zastopnike javnega interesa, ki predlagajo postopke za začetek posebnih revizij, začetek odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

K 67. členu

Predlog zakona se razlikuje od splošne ureditve zastaralnih rokov za odškodninsko odgovornost za povzročeno škodo, kot jih določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja. Ker dosedanja praksa kaže, da se odškodninska odgovornost za škodo, ki jo povzroči vodilno osebje, redko uveljavlja, predlagana določba predvideva daljše zastaralne roke, s katerimi bi dodatno zaščitili naložbe Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, in naložbe SDH. Predlog zakona tako za uveljavljanje odškodninske odgovornosti za povzročeno škodo zoper člana uprave, nadzornega sveta in kadrovske komisije ali osebo na vodstvenem položaju v SDH ali zunanjo pravno in fizično osebo, ki za SDH opravlja odplačne pogodbene ali svetovalne storitve, uvaja petletni subjektivni zastaralni rok in desetletni objektivni zastaralni rok.

K 68. členu

Ker SDH upravlja naložbe, ki so v lasti Republike Slovenije, in lastne naložbe, je nujno zagotoviti pristojnost Računskega sodišča Republike Slovenije kot najvišjega organa nadzora

državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji tudi v zvezi s temi naložbami. Predlog zakona tako predvideva pristojnost računskega sodišča za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti v SDH, pri čemer se glede postopkovnih vprašanj revizije in dolžnosti revidiranca uporabljajo določbe zakona, ki ureja računsko sodišče. Računsko sodišče je pristojno tudi za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja v družbah, v katerih ima SDH neposredno ali posredno prevladujoč delež glasovalnih pravic.

K 69. členu

V tem členu je določeno, da SDH ravna po pravilih zakona, ki ureja javno naročanje. Namen take določbe je zagotoviti kar najboljše poslovanje SDH in preglednost nad njim v skladu s štirimi temeljnimi načeli javnega naročanja: načelom gospodarnosti in učinkovitosti, načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelom preglednosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov. Načelo gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev od naročnikov zahteva, da predmet naročila pridobijo s čim manjšimi sredstvi glede na želene in vnaprej predpisane lastnosti. Načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki sledi cilju zagotoviti učinkovito konkurenco, ki prinaša koristi vsem udeležencem na trgu. Ključnega pomena pa je tudi načelo preglednosti, ki v svojem bistvu zahteva, da so pregledni postopki oddaje javnih naročil, saj prav preglednost in javnost zagotavljata nadzor nad načinom porabe javnih sredstev. To načelo narekuje, da mora biti ponudnik izbran na pregleden način in po vnaprej predpisanem postopku. V skladu s temeljnimi določbami zakonodaje o javnem naročanju je treba upoštevati tudi načelo enakopravne obravnave ponudnikov in zagotoviti, da med njimi ni nikakršnega razlikovanja.

K 70. členu

Predlog zakona v 69. členu določa obveznost uporabe protikorupcijske klavzule v pogodbah, s katerimi SDH pridobiva naložbe ali z njimi razpolaga (prodaja ali obremenjuje). Protikorupcijska klavzula izhaja iz Civilnoppravne konvencije proti korupciji Sveta Evrope in je vsebinsko podobna protikorupcijski klavzuli iz ZIntPK. Protikorupcijska klavzula v ZIntPK je omejena na naročanje (širši smisel javnega naročanja), zato ni primerna v smislu predloga tega zakona, kjer se kapitalski deleži kupujejo in prodajajo ter se z njimi razpolaga drugače. Za čim boljšo zaščito interesov SDH je določena možnost, da je ob koruptivnem ravnanju v zvezi s pogodbo o nakupu ali razpolaganju z deležem nično samo posamezno pogodbeno določilo (tisto, ki je bilo v pogodbo vneseno zaradi koruptivnega ravnanja) ali pa da je nična celotna pogodba, ki je bila sklenjena kot posledica koruptivnega ravnanja. Pri tem je kot korupcija opredeljeno ravnanje katere koli stranke ali z njo povezane osebe (tiste na strani SDH ali na strani druge pogodbene stranke), ki ponudi, obljubi ali da neko nedovoljeno korist v kateri koli fazi pogodbe (pogajanje, sklepanje, izvajanje, nadzor). Kot sankcija kršitve je določena ničnost posameznega pogodbenega določila ali celotne pogodbe. Ničnost pogodbe vpliva tudi na akcesorne posle – npr. zavarovanja s hipotekami ipd. S tem ko je za akcesorne posle izrecno predpisana izpodbojnost, se izognemo negativnim učinkom ničnosti osnovnega posla na zavarovanje in dosežemo, da si lahko morebitno škodo, ki zaradi ničnosti nastane, SDH poplača iz zavarovanja. To je sicer odmik od splošnega obligacijskega načela akcesornosti, namreč da akcesorni posli delijo usodo osnovnega posla, kar bi ob ničnosti glavne pogodbe pomenilo tudi ničnost akcesornih zavarovanj, s tem pa povečano tveganje za nastanek škode pogodbi zvesti stranki. Drugi odstavek določa, da je treba klavzulo vstaviti v vse pogodbe o pridobivanju in razpolaganju z naložbami, ne glede na to, ali je druga pogodbeni stranka iz Slovenije ali iz tujine. Pri pogodbah, za katere velja slovensko materialno pravo, protikorupcijska klavzula velja *ex lege*, pri pogodbah, za katere se uporablja tuje pravo, pa mora biti protikorupcijska klavzula, da se doseže njena veljavnost, vključena v pogodbo, zato je pomembno, da je vključena v

pogodbe s tujimi strankami. Vključiti jo je treba v obliki, kot je zapisana v prvem odstavku, lahko pa se to besedilo preoblikuje. Bistveno je, da protikorupcijska klavzula v pogodbi določa, da je pogodba ali pogodbeno določilo nično, če je v kateri koli fazi pogodbe katera koli oseba, povezana s pogodbenimi strankami, ponudila, dala, zahtevala ali sprejela kakšno nedovoljeno korist za ravnanje ali opustitev, s čimer je drugi stranki ali osebi, povezani z njo, nastala škoda ali pa ji je bila omogočena pridobitev nedovoljene koristi. Tretji odstavek določa obveznost SDH začeti postopek za ugotavljanje pogojev ničnosti ali izpodbojnosti (tožba zoper ugotovitev ničnosti pogodbe ali posameznih določil pogodbe ali dogovor o ureditvi medsebojnih obveznosti zaradi ničnosti). Drugi ukrepi, ki jih mora izvesti SDH, so na primer prijava policiji, ovadba, prijava Komisiji za preprečevanje korupcije itd. Četrti odstavek določa možnost, da nadzorni svet SDH izda dovoljenje za sklenitev posamezne pogodbe brez protikorupcijske klavzule. Nekatere tuje pogodbene stranke je ne želijo vključiti v pogodbo, in če nadzorni svet presodi, da korupcijska tveganja kljub temu niso visoka, lahko dovoli njeno sklenitev. Pri tem lahko odredi druge ukrepe za odpravo morebitnih korupcijskih tveganj ali pa uporabo drugačne protikorupcijske klavzule, s katero se strinja tudi druga pogodbeni stranka. Peti odstavek določa obveznost SDH, da pri sklepanju drugih vrst pogodb (naročanje blaga, storitev ali del) vključuje protikorupcijsko klavzulo iz ZIntPK, če so za to dani pogoji v ZIntPK.

K 71. členu

Določbe 71. člena predloga zakona določajo prekrške posameznikov in višine glob.

K 72. členu

Določba 72. člena predloga zakona določa prekrške in višine glob za SDH in družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

K 73. členu

Določba 73. člena predloga zakona določa Komisijo za preprečevanje korupcije kot pristojni prekrškovni organ po tem zakonu in v istem členu določa možnost globe v višjem znesku od najnižjega predpisanega za posamezen prekršek.

K 74. členu

74. člen opredeljuje preoblikovanje SOD v SDH. Preoblikovanje ni vezano na sprejetje strategije niti ni zanj potreben noben prenos premoženja. Družba SOD z uveljavitvijo zakona pridobi pristojnosti, obveznosti in naloge skladno s tem zakonom. Preoblikovanje ne predstavlja prenehanja družbe SOD, ki z dnem uveljavitve tega zakona nepretrgano posluje naprej kot SDH. SOD kot SDH poleg nalog skladno s tem zakonom uresničuje vsa svoja pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti družbe SOD pred preoblikovanjem.

Organi družbe SOD morajo v enem mesecu pripraviti spremembe statuta in firme družbe, potrebne za uskladitev s tem zakonom in nemoteno izpolnjevanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta družbe SDH opravlja vse naloge, določene s tem zakonom, pod firmo SOD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom, pa se ne uporabljajo.

K 75. členu

75. člen opredeljuje dokapitalizacijo SDH s strani Republike Slovenije. Člen opredeljuje tudi možnost dokapitalizacije SDH s stvarnimi vložki vključno s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije. Po tem členu je torej prenos posameznih naložb na SDH mogoč, ni pa nujen.

K 76. členu

76. člen določa KAD kot pravno osebo v lasti Republike Slovenije. KAD je samostojna pravna oseba v zakonsko določeni trajni 100-odstotni lasti SDH. SDH ne sme razpolagati s kapitalsko naložbo v KAD. KAD opravlja naloge, določene s tem zakonom, in zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Naloge skupščine KAD opravlja uprava SDH. Nadzorni svet KAD je zakonsko posebej določen, da se varujejo interesi deležnikov KAD.

K 77. členu

77. člen določa zagotavljanje sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Premoženje KAD se lahko uporabi le za namene, določene z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Bilančni dobiček KAD se ne more uporabiti za razdelitev delničarjem. KAD nakaže Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsako leto najpozneje do 30. septembra 50 milijonov eurov predvsem za usklajevanje pokojnin.

K 78. členu

78. člen določa prenos upravljanja kapitalskih naložb KAD na SDH. Koncentracija upravljanja kapitalskih naložb je nujna za učinkovito upravljanje in je bistveni del tega zakona. Ker se KAD ohranja kot pravna oseba, je edina rešitev, da se upravljanje vseh kapitalskih naložb KAD prenese na SDH enako kakor upravljanje kapitalskih naložb RS. SDH je zato pristojen za upravljanje vseh kapitalskih naložb KAD v imenu in za račun KAD po lastni presoji in v skladu s tem zakonom. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja, določene s tem zakonom.

K 79. členu

79. člen opredeljuje posebnosti Modre zavarovalnice v sistemu upravljanja. Modra zavarovalnica se šteje za strateško naložbo, dokler upravlja Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (ZVPSJU). Posebnosti predstavljajo podobno ureditev zdaj veljavnemu sistemu upravljanja Modre zavarovalnice skladno z Zakonom o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe. Statut Modre zavarovalnice mora določati, da je polovica članov ali članic njenega nadzornega sveta, ki jih imenuje skupščina, imenovana na predlog zavarovancev ali zavarovank Modre zavarovalnice. Način imenovanja članov nadzornega sveta določi statut Modre zavarovalnice. Določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju gospodarskih družb, o sodelovanju delavcev v organih družb se za Modro zavarovalnico ne uporabljajo. Ob prodaji kapitalske naložbe v Modri zavarovalnici je treba pripraviti program razpolaganja, ki mora temeljiti na javni ponudbi. Prednostno pravico za pridobitev delnic v javni ponudbi morajo imeti zavarovanci v skladih, ki jih upravlja Modra zavarovalnica, in sindikati, ki predstavljajo zavarovance v skladu z zakonom, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev, ter delodajalci, ki financirajo pokojninske načrte kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

K 80. členu

80. člen določa upravljanje kapitalskih naložb v gospodarskih družbah, katerih lastnik je D. S. U., s strani SDH. Ker je D. S. U. predvsem lastnik nepremičnin, njegova pripojitev ni nujni del

koncentracije upravljanja državnega premoženja v gospodarskih družbah. Kljub temu pa je treba osrediniti upravljanje in lastništvo naložb v gospodarske družbe. SDH zato takoj po uveljavitvi zakona v imenu in za račun D. S. U. uresničuje vse pravice iz delnic in deležev (enako kakor za Republiko Slovenijo), naložbe v gospodarske družbe pa se v šestih mesecih tudi prenesejo na SDH.

K 81. členu

81. člen določa pripojitev PDP k SDH. Če bo pripojitev PDP h KAD-u izvedena še pred pripojitvijo KAD-a k SDH-ju, se ta člen ne bo uporabil.

K 82. členu

82. člen določa posebnosti zakonodaje, ki ureja prevzeme in varstvo konkurence. Ustanovitev SDH ne more predstavljati nove koncentracije skladno s prevzemno zakonodajo ali zakonodajo, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence. Pripojitve družb skladno s tem zakonom zato ne predstavljajo pridobivanja novega deleža skladno z zakonodajo, ki ureja prevzeme gospodarskih družb. Ne glede na določbe zakonodaje o prevzemih družb in morebitne odločbe Agencije za trg vrednostnih papirjev pred sprejetjem tega zakona nima SDH v trenutku uveljavitve tega zakona nobene obveznosti za izvedbo javne prevzemne ponudbe in ima glasovalne pravice iz vseh kapitalskih naložb, ki jih upravlja.

Ne glede na zakonodajo, ki ureja varstvo konkurence, pripojitve, prenos upravljanja naložb Republike Slovenije in prenos naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav na SDH ne predstavljajo koncentracije v smislu zakonodaje, ki ureja varovanje konkurence.

K 83. členu

83. člen določa roke za sprejetje prve strategije upravljanja. Do njenega sprejetja določa tudi varovalke, ki preprečujejo razpolaganje s strateškimi naložbami mimo volje državnega zbora.

K 84. členu

84. člen določa prenos naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav, d. d., na SDH. Tako se bodo odpravile posebnosti lastništva državnih družb in dokončala koncentracija upravljanja. SDH mora za prenos plačati ZPIZ pošteno nadomestilo, ki se določi sporazumno med ZPIZ in SDH.

K 85. členu

85. člen določa javno objavo prvega seznama oseb, ki delujejo usklajeno s 25. členom tega zakona.

K 86. členu

86. člen določa, da se mora predlog za nove člane nadzornega sveta SDH oblikovati najpozneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona. Ob imenovanju novih članov nadzornega sveta SDH bo funkcija obstoječim članom samodejno prenehala ne glede na trajanje mandata.

K 87. členu

Člen določa obveznost ministrstva, pristojnega za finance, da v enem mesecu od uveljavitve tega zakona predloži SDH seznam vseh naložb, katerih upravljanje je s tem zakonom preneseno na SDH. Seznam skladno s tem členom obsega naložbe, katerih upravljaavec ni družba SOD ob uveljavitvi tega zakona.

K 88. členu

S tem členom se ureja sklenitev prvih pogodb med Republiko Slovenijo in SDH ter KAD in SDH, ki se skleneta na podlagi 27. člena tega zakona, in sicer v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

K 89. členu

89. člen določa neuporabo Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZPPOGD) za družbe, v katerih se sprejme politika prejemkov skladno s 23. členom tega zakona. ZPPOGD se je pokazal kot preveč omejevalen in celo škodljiv v mnogih družbah v državni lasti. Nova ureditev omogoča, da SDH s politiko prejemkov opredeli sistem, ki je primeren za posamezno družbo, kar zagotavlja dobro sestavo organov vodenja in preprečuje čezmerna plačila.

K 90. členu

90. člen določa rok za izvedbo ali sprejetje meril za vrednotenje uspešnosti naložb, ki ga mora SDH upoštevati.

K 91. členu

91. člen opredeljuje rok, v katerem je treba imenovati pooblaščenca za skladnost poslovanja.

K 92. členu

92. člen določa prenehanje veljavnosti zakonov z dnem uveljavitve tega zakona.

K 93. členu

93. člen določa začetek veljavnosti tega zakona.